

Jaarverslag 2021 en Uitvoeringsprogramma 2022

Team Handhaving Openbare Ruimte

Leiden

Colofon

Grafisch vormgeving en opmaak:

Grafisch Productie Centrum

Afdeling:

Handhaving Openbare Ruimte

Datum:

Versie: april 2022

Inhoud

» 1. Inleiding	9	2.5 Ontwikkelingen in 2022	32
1.1 Samenvatting	9	2.5.1 Landelijk beleid	32
1.2 Totstandkoming	10	2.5.1.1 Bewapening en uitrusting BOA's	32
1.3 Leeswijzer	12	2.5.1.2 Landelijk lachgasverbod	32
» 2. Team Handhaving	13	2.5.1.3 Handhaving coronamaatregelen	33
2.1 Over Team Handhaving	13	2.5.1.4 Landelijk vuurwerkverbod	33
2.1.1 Missie en taken Handhaving	13	2.5.2 Lokaal beleid	33
2.1.2 Overzicht Team Handhaving	14	2.5.2.1 Agenda Autoluwe Binnenstad	33
2.1.3 Onze werksfeer	14	2.5.2.2 Fietsparkeren	34
2.1.3.1 Veilige werkomgeving	16	2.5.2.3 Digitaal opkoopregister	36
2.1.3.2 Opleiden en trainen	18	2.5.2.4 Overige aanpassingen lokale wet- en regelgeving	36
2.1.3.4 Diversiteit en inclusie	18	» 3. Jaarverslag 2021	38
2.2 Werkwijze Team Handhaving	19	3.1 Algemene zaken	38
2.2.1 Datagedreven en resultaatgericht	19	3.1.1 Meldingen Klant Contact Centrum	38
2.2.1.1 Handhavingsinformatieknooppunt (HIK)	19	3.1.1 Meldingen Klant Contact Centrum	38
2.2.1.2 Meldkamer Handhaving	19	3.1.2 Interventies	39
2.2.1.3 Handhaven in burger	21	3.1.3 Klachten	40
2.2.2 Gebiedsgerichte aanpak	22	3.2 Covid-19	42
2.2.2.1 Input vanuit de wijken	23	3.2.1 Leidse parken	43
2.2.2.2 Input vanuit ondernemers	24	3.2.1.1 Strikte handhaving en Clean Sweep	43
2.2.2.3 Aandachtspunten per stadsdeel	25	3.2.2 Avondklokrellen	43
2.3 Ketenpartners	29	3.2.3 Impact op inzet	44
2.4 Clean Sweeps	29	3.3 Schone stad	46
		3.3.1 Afvaloverlast	46
		3.3.2 Hondenoverlast	48
		3.4 Bereikbare stad	49
		3.4.1 Parkeren	49
		3.4.2 Fietsparkeren	51
		3.4.2 Fietsen	52
		3.4.3 Verkeersovertredingen	53
		3.4.3 Verkeersovertredingen	53
		3.4.4 Wegslepen van voertuigen	54
		3.4.4 Waarnemingen voertuigen	54

3.5 Veilige stad 55

3.5.1 Evenementen	55
3.5.1.1 Jaarwisseling	56
3.5.1.2 Demonstraties	56
3.5.2 Ondernijning	56
3.5.3 Overlast horeca en alcoholgebruik	58
3.5.3.1 Horecaklachtenlijn	59
3.5.3.2 Alcoholwet	59
3.5.4 Jeugdoverlast	60
3.5.4.1 Gebiedsgerichte aanpak	61

3.6 Aantrekkelijke stad 62

3.6.1 Overlast op het water	62
3.6.1.1 Domeinoverstijgend werken: pilot handhaving op het water	62
3.6.1.1 Vaartuigen	63
3.6.2 Terrassen	65
3.6.3 Uitstallingen/objecten in de openbare ruimte	65
3.6.4 Markten en standplaatsen	66

» 4. Handhaving in het nieuws/online 68

» 5. Uitvoeringsprogramma Handhaving 2022 76

5.1 Voorbehoud Handhaving coronamaatregelen 76

5.2 Prioriteiten Team Handhaving 2022 76

5.2.1 Aanpak van afvaloverlast	77
5.2.2 Aanpak jeugdoverlast	77
5.2.3 Toezicht op het water	77

5.3 Schone stad 78

5.3.1 Huishoudelijk Afval	78
5.3.2 Bedrijfsafval	78
5.3.3 Zwerfvuil / vervuiling openbare ruimte	78
5.3.4 Hondenoverlast	79
5.3.5 Clean Sweeps	79
5.3.6 Voorgenomen resultaten in 2022	79

5.4 Bereikbare stad 81

5.4.1 Autoparkeren	81
5.4.2 Fietsparkeren	81
5.4.3 Verkeerstoezicht / Wijzigingen van verkeerssituaties	82
5.4.4 Voorgenomen resultaten in 2022	82

5.5 Veilige Stad 85

5.5.1 Jeugdoverlast	85
5.5.2 Horeca en evenementen	85
5.5.3 Overige inspanningen	86
5.5.4 Voorgenomen resultaten in 2022	86

5.6 Aantrekkelijke stad 89

5.6.1 Toezicht op de markt	89
5.6.2 Toezicht op het water	90
5.6.3 Terrassen	90
5.6.4 Voorgenomen resultaten in 2022	90

5.7 Vooruitblik gemeenteraadsverkiezingen 2022 92

➤ Inleiding

1.1 Samenvatting

2021 was een veelbewogen jaar. De maatregelen in het kader van de bestrijding van het coronavirus hebben een ongekende impact gehad op het leven van alle inwoners van de gemeente Leiden. Ook voor Team Handhaving was 2021 een jaar van grote uitdagingen. Van 27 januari tot 26 april gold er een avondklok, de drukte en overlast in de stadsparken nam fors toe vanaf het voorjaar, en gedurende het merendeel van het jaar legde het toezicht op de 'gewone' coronamaatregelen een fors beslag op de capaciteit van Team Handhaving en daarmee ook op de inzet op reguliere taken. De impact van Covid-19 op de samenleving is goed te merken. Onze BOA's krijgen in toenemende mate te maken met (verbale) agressie; de 'lontjes' zijn merkbaar korter geworden. Desondanks is Team Handhaving trots op de wijze waarop in 2021 is gewerkt en welke resultaten er in het afgelopen jaar zijn geboekt.

De inzet op coronamaatregelen loopt als een rode draad door dit gecombineerde jaarverslag en uitvoeringsprogramma. Ook voor (een deel van) het aankomend jaar verwacht Team Handhaving dat handhaving van coronamaatregelen een forse impact zal hebben op de werkzaamheden. Desondanks is voor 2022 een zoveel mogelijk regulier uitvoeringsprogramma opgesteld waarin – in lijn met de uitgangspunten in de Visie Handhaving Openbare Ruimte 2020-2023 – de leefbaarheid van de stad centraal staat en leefbaarheidsproblemen geen veiligheidsproblemen worden. Handhaving draagt hiermee bij aan een schone, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad. Hiermee wordt tevens een bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen binnen de programma's omgevingskwaliteit, bereikbaarheid en veiligheid zoals vastgesteld in de Programma-begroting 2022 van de gemeente Leiden.

Aankomend jaar wordt de inzet van Team Handhaving vormgegeven aan de hand van de onderstaande prioritering.

Overzicht van inzet en prioritering Team Handhaving Openbare Ruimte in 2022

1. Handhaving van (eventuele) coronamaatregelen

2. Inzetten op drie geprioriteerde thema's:

- Afvaloverlast
- Jeugdoverlast
- Overlast op het water

3. Reguliere inzet binnen de vier stadsbrede thema's

- **Schone stad:** Toezicht op: aanbieden huishoudelijk- en bedrijfsafval, zwerfvuil en vervuiling van de openbare ruimte.
- **Bereikbare stad:** Toezicht op: autoparkeren, fietsparkeren, verkeersovertredingen, gewijzigde verkeerssituaties.
- **Veilige stad:** Toezicht op: jeugdoverlast, horeca- en evenementen, (signaleren van) ondermijning en andere veiligheidsrisico's, APV-voorschriften.
- **Aantrekkelijke stad:** Toezicht op: uitstallingen in de openbare ruimte, overlast op het water, de markten.

1.2 Totstandkoming

Een schone, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad bereiken we gezamenlijk. Team Handhaving is hierin het sluitstuk en kan dit niet alleen. Ook voor Handhaving geldt: 'Samen maken we de stad'. Voor het opstellen van het jaarverslag Handhaving 2021 en Uitvoeringsprogramma Handhaving (UPH) 2022 zijn daarom diverse interne en externe partners gevraagd om input.

Het grootste gedeelte van de data uit het jaarverslag komt uit het Handhavingsinformatieknooppunt (HIK). De data uit het UPH 2022 komt met name uit de programmabegroting 2022. Bronnen zoals de Veiligheidsmonitor of de Stads- en Wijkenquête staan altijd vermeld bij de gepresenteerde data.

Om het Uitvoeringsprogramma Handhaving 2022 goed te laten aansluiten bij de behoefte van de buurt-, wijk- en ondernemersverenigingen zijn allen gevraagd om aandachtspunten. Deze aandachtspunten staan beschreven in Hoofdstuk 2. Waar mogelijk zijn de wensen- en behoeften meegenomen. Omdat handhaving echter altijd een prioritering vereist, zullen niet alle wensen en suggesties helemaal overgenomen kunnen worden. Uiteindelijk bepaalt het college, na consultatie van de raad, de definitieve prioritering voor Handhaving.

In samenwerking met andere afdelingen van de gemeente wordt gewerkt aan de diverse doelstellingen uit het UPH 2022. Afdelingen zoals Vergunningen Openbare ruimte, Parkeermanagement en Veiligheid zijn waar het hun onderwerp betreft meegenomen in de consultatie. Ook zijn de wijk- en senior BOA's gevraagd om hun visie op de taken en doelstellingen van Handhaving. Onze eigen BOA's staan met hun 'poten in de klei' en zijn daardoor uiteraard goed op de hoogte van het reilen en zeilen in Leiden.

Alle informatie uit het HIK, tezamen met de input van de interne en externe partners, heeft geleid tot dit 'Jaarverslag Handhaving 2021 en Uitvoeringsprogramma 2022'.

1.3 Leeswijzer

Het jaarverslag en het Uitvoeringsprogramma voor Team Handhaving Openbare Ruimte worden gezamenlijk in dit document aangeboden aan de gemeenteraad. Het stuk is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 bevat een overzichtswaard van de werkwijze van Team Handhaving, met daarin ook aandacht voor prioriteiten per stadsdeel en (beleidsmatige) ontwikkelingen die in 2022 gaan spelen.
- Hoofdstuk 3 is het jaarverslag van 2021, waarbij dit jaar naast de vier reguliere stadsbrede thema's (schone, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad) ook wordt stilgestaan bij de impact van corona op de werkzaamheden van Handhaving.
- Hoofdstuk 4 is een terugblik op de nieuwsitems, social media-aanwezigheid en andere communicatie-acties die zijn geïnitieerd vanuit Team Handhaving.
- Hoofdstuk 5 betreft het Uitvoeringsprogramma voor 2022, waarin dit jaar in aanvulling op de reguliere stadsbrede beleidsthema's drie prioriteiten zijn uitgelicht.

Voorbehoud Covid-19

De maatregelen in het kader van de bestrijding van het coronavirus hebben gedurende 2021 een grote impact gehad op de werkzaamheden van Team Handhaving en dit zal naar verwachting ook in (een deel) van 2022 het geval zijn. De handhaving van de coronamaatregelen hebben binnen het team de hoogste prioriteit en hiervoor is veel capaciteit gereserveerd. Hieruit volgt echter dat ook andere werkzaamheden zijn blijven liggen of dat de inzet hierop is afgeschaald.

Voor 2022 is in beginsel een 'normaal' Uitvoeringsprogramma opgesteld, maar het valt niet uit te sluiten dat taken wederom niet of slechts gedeeltelijk opgepakt kunnen worden. Vooraf zijn daarom ook keuzes gemaakt welke type acties / interventies kunnen worden afgeschaald. Deze zijn uitgewerkt in paragraaf 5.1.

2. Team Handhaving

2.1 Over Team Handhaving

2.1.1 Missie en taken Handhaving

Team Handhaving zet zich zeven dagen per week in voor de onderstaande missie en levert hiermee een onmisbare bijdrage aan een schone, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad. Handhaving ziet toe op de naleving van zowel gemeentelijke als landelijke regelgeving op het gebied van de leefbaarheid in de openbare ruimte. Dit doen wij zowel preventief als repressief. Preventief acteren wij door zichtbaar aanwezig te zijn en toezicht te houden in de wijken, door op straat voorlichting en informatie te geven over regelgeving en door middel van (online) communicatiecampagnes. Dankzij onze preventieve inzet kunnen wij voorkomen dat leefbaarheidsproblemen kunnen uitgroeien tot veiligheidsproblemen. Ook wordt repressief ingegrepen, door personen officieel te waarschuwen of te verbaliseren.

“Handhaving werkt aan een leefbare stad, samen met al onze inwoners en partners. Nu en in de toekomst”

Het takenpakket van Team Handhaving is omvangrijk en divers. Hoewel er nog steeds veel wordt ingezet rondom 'klassieke' leefbaarheidsproblemen zoals hondenoverlast, zwerfafval en foutparkeren, hebben onze Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) bijvoorbeeld ook een belangrijke rol rondom de aanpak van jeugdoverlast en lachgas. Handhaving vervult aanvullend ook een belangrijke signaalfunctie voor andere gemeentelijke teams. Logischerwijs wordt er nauw samengewerkt met Stedelijk beheer, maar Handhaving signaleert ook (vroegtijdig) mogelijke signalen van ondermijnende activiteiten. Alle BOA's zijn primair ook getraind om eerste hulp te verlenen en te reanimeren. Al onze voertuigen zijn ter ondersteuning hiervan ook uitgerust met een AED.

2.1.2 Overzicht Team Handhaving

Teamleden

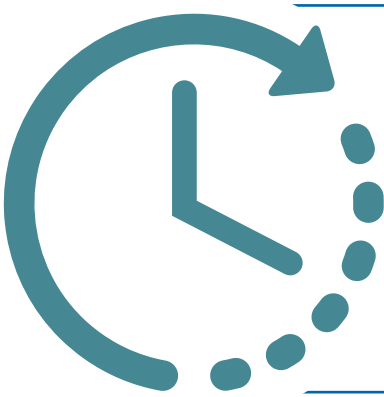
Het team bestaat eind 2021 uit 45 personen waarvan:

- 37 BOA's
- 3 Fietstoezichthouders;
- 2 Operationeel managers;
- 2 Adviseurs/Planners/ medewerkers Handhaving Informatie Knooppunt
- 1 RVT-manager;

2.1.3 Onze werksfeer

Taakaccenten
Alle boa's werken als 'brede boa' en zijn inzetbaar op alle thema's en taken, echter wel met speciale aandacht voor en aanvullende kennis van bepaalde taakaccenten. De taakaccenten zijn:

Werktijden
Maandag t/m zaterdag van 7.00 – 23.00 uur
Zondag van 13.00 – 21.30 uur
Bij evenementen, drank- en horecacontroles of andere activiteiten die hierom vragen kan langer doorgewerkt of eerder begonnen worden.

Wijkboa's
Vier boa's zijn aangewezen als wijkboa. Zij zijn de vooruitgeschoven posten in de wijk en functioneren als eerste aanspreekpunt namens handhaving. Zij hebben bijvoorbeeld geregeld contact met winkeliers- en ondernemersverenigingen, bewonersverenigingen en met ketenpartners zoals politie.

Wijken: Midden, Zuid, Noord, West (4)

Senior boa's
Vier BOA's zijn aangesteld als Senior BOA. Zij zijn de vraagbaak en coördinator/ chef van de dag. Binnen het team hebben ze als meewerkend voorman/-vrouw een voortrekkersrol. Ook voeren zij allen de regie op een aantal taakaccenten.

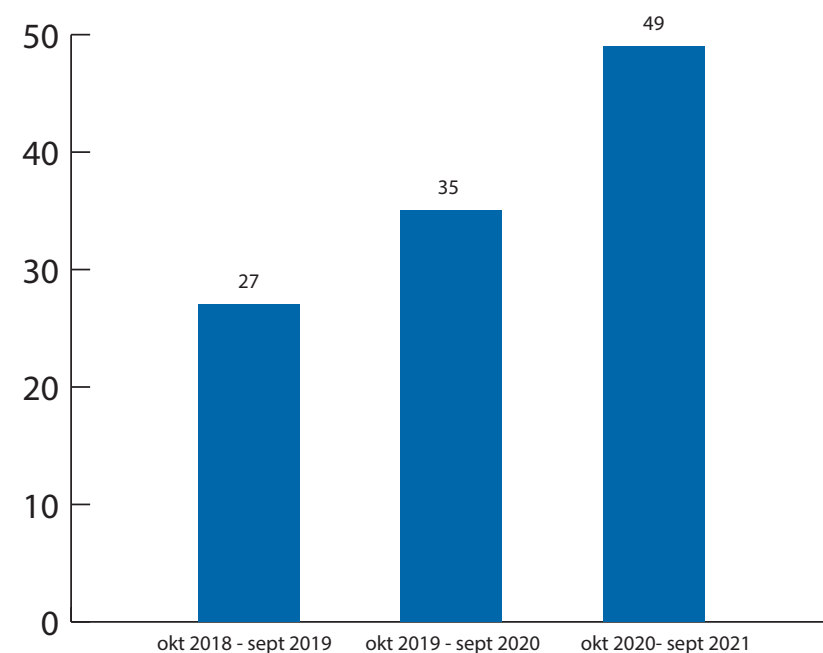
Meewerkend management
Het management van het team (de RVT-manager en de twee operationeel managers) heeft ook opsporingsbevoegdheid. Zij zijn allen BOA en draaien regelmatig diensten mee.

2.1.3.1 Veilige werkomgeving

In pas met landelijke trends wordt Handhaving in Leiden op straat ook steeds frequenter geconfronteerd met verbale en fysieke agressie. Hoewel onze BOA's getraind zijn om de-escalerend op te treden, zijn zij uitgerust met steekvesten, handboeien, C2000-portofoons, en sinds 2020 ook met bodycams. Via de portofoons kan om assistentie worden gevraagd van collega-BOA's en de politie. Het activeren van de bodycam kan een de-escalerend effect hebben op een situatie. Daarnaast kan de sluitende bewijslast bij ernstige situaties van grote toegevoegde waarde zijn. Helaas heeft Handhaving ook in het afgelopen jaar een flink aantal keer personen moeten aanhouden en overgedragen aan de politie, waarbij in een aantal gevallen ook fysiek geweld gebruikt moest worden.

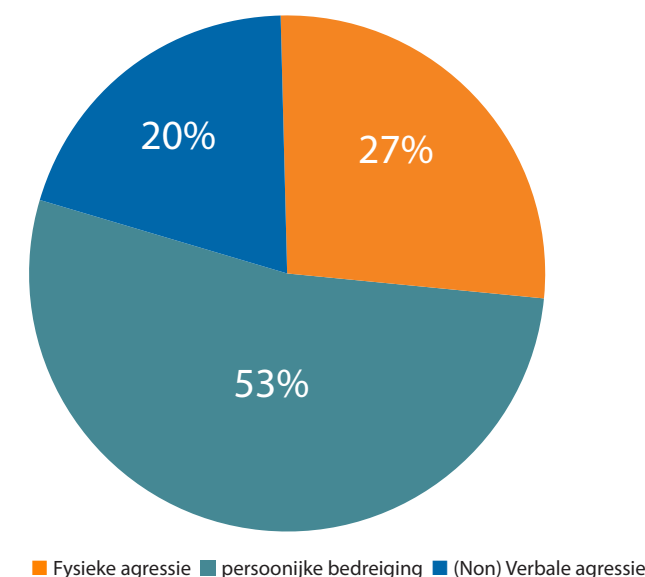
Nazorg voor collega's na heftige incidenten wordt gedaan door het Bedrijfsopvangteam (BOT). Het BOT bestaat uit alle leidinggevenden binnen handhaving plus 2 BOA's die een training 'nazorg bij incidenten' hebben gevolgd. Van alle heftigere incidenten wordt een registratie gemaakt in de Gemeentelijke Incidenten Registratie (GIR). Personen die zich onbehoorlijk hebben gedragen tegenover de BOA's, ontvangen ook een waarschuwingsbrief. Indien hiertoe aanleiding is, wordt ook aangifte gedaan bij de politie.

Aantal incidenten met verbale / fysieke agressie

Van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021 zijn er 49 incidenten geregistreerd en zijn er 5 aangiften gedaan.

Type incidenten

In toenemende mate worden onze BOA's in de uitvoering van hun werkzaamheden geconfronteerd met verbale of fysieke agressie. In het afgelopen jaar is echter sprake van een nog sterkere stijging van het aantal (heftigere) incidenten. Van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021 zijn er 49 incidenten geregistreerd. Voorbeelden van incidenten zijn persoonlijke bedreigingen, intimidatie of (poging tot) verwonden. Zo kon tijdens een incident een BOA ternauwernood een auto ontwijken die haar moedwillig probeerde aan te rijden, is er een BOA bij de keel gegrepen en hebben meerdere BOA's licht letsel opgelopen bij aanhoudingen. De coronacrisis wordt als de belangrijkste verklaring gezien voor de sterkere toename van het aantal incidenten.

Impact Covid-19 op samenleving

Het effect van Covid-19 op onze samenleving is goed te merken. In het begin was er nog tolerantie en begrip, echter namen beiden gedurende de coronacrisis sterk af. De afname van tolerantie en begrip wordt op verschillende plekken in deze rapportage zichtbaar. Dit maatschappelijk ongenoegen uit zich op diverse manieren. Onze BOA's ervaren in algemene zin dat (verbale) agressie op straat sterk is toegenomen en dat de 'lontjes' korter zijn geworden in de stad. Dit is helaas ook terug te zien in de toename van het aantal GIR-meldingen. Naast de toename van (verbale) agressie op straat is de verminderde tolerantie ook terug te zien in het toegenomen aantal overlastmeldingen. Tot slot is het aantal demonstraties het afgelopen jaar toegenomen, hierover meer in hoofdstuk 3.5.

2.1.3.2 Opleiden en trainen

Om ons werk goed en veilig te doen, is het van belang om kennis en kunde op peil te houden. Alle BOA's volgen jaarlijks de verplichte her- en bijscholing voor de opsporingsbevoegdheid en leggen examen af in een bepaalde module. Tevens volgen BOA's jaarlijks voor hun geweldsbevoegdheid de Integrale Beroepsvaardigheden Training (IBT) bij de politie in het kader van de Regeling Toetsing Geweldsbeheersing (RTGB). Het gaat daarbij om aanhoudings- en zelfverdedigingstechnieken. Verder vinden nog diverse andere cursussen plaats, bijvoorbeeld over bestuurlijk handhaven, ondermijning, vaartraining en eerste hulp. Door de coronamaatregelen zijn sommige trainingen uitgesteld of aangepast. Alles was erop gericht om wel de nodige jaarlijkse examens te kunnen behalen om bevoegd te blijven.

Daarnaast levert Handhaving een bijdrage aan het opleiden van een nieuwe generatie handhavers. Per jaar lopen er in ons team zo'n 12 studenten van de opleiding Handhaving, Toezicht en Veiligheid van het MBO Rijnland mee als stagiairs in ons team. In verband met de huidige corona-crisis heeft dit enige tijd stilgelegen, maar momenteel is er wel weer een aanbod voor stageplaatsen. Speciaal hiervoor hebben wij collega's met het taakaccent coaching aangesteld om hen te begeleiden. Tevens krijgen de nieuwe collega's een uitgebreid inwerkprogramma.

2.1.3.4. Diversiteit en inclusie

Als Regenbooggemeente streeft de gemeente Leiden ernaar om een inclusieve organisatie te zijn waar iedereen wordt geaccepteerd en er geen ruimte is voor vooroordelen, discriminatie of intimidatie. Ook Team Handhaving streeft ernaar een afspiegeling te zijn van de samenleving. Zowel binnen ons team, als op straat richting de inwoners van Leiden, is er voor vooroordelen of uitsluiting geen plaats.

2.2 Werkwijze Team Handhaving

Handhaving streeft ernaar om zo effectief en efficiënt mogelijk te werken. Onze werkwijze is in toenemende mate informatiedreven, waarbij naast de waarnemingen van de BOA's ook de samenwerking met wijk- en ondernemersverenigingen en onze interne / externe partners van groot belang zijn.

2.2.1 Datagedreven en resultaatgericht

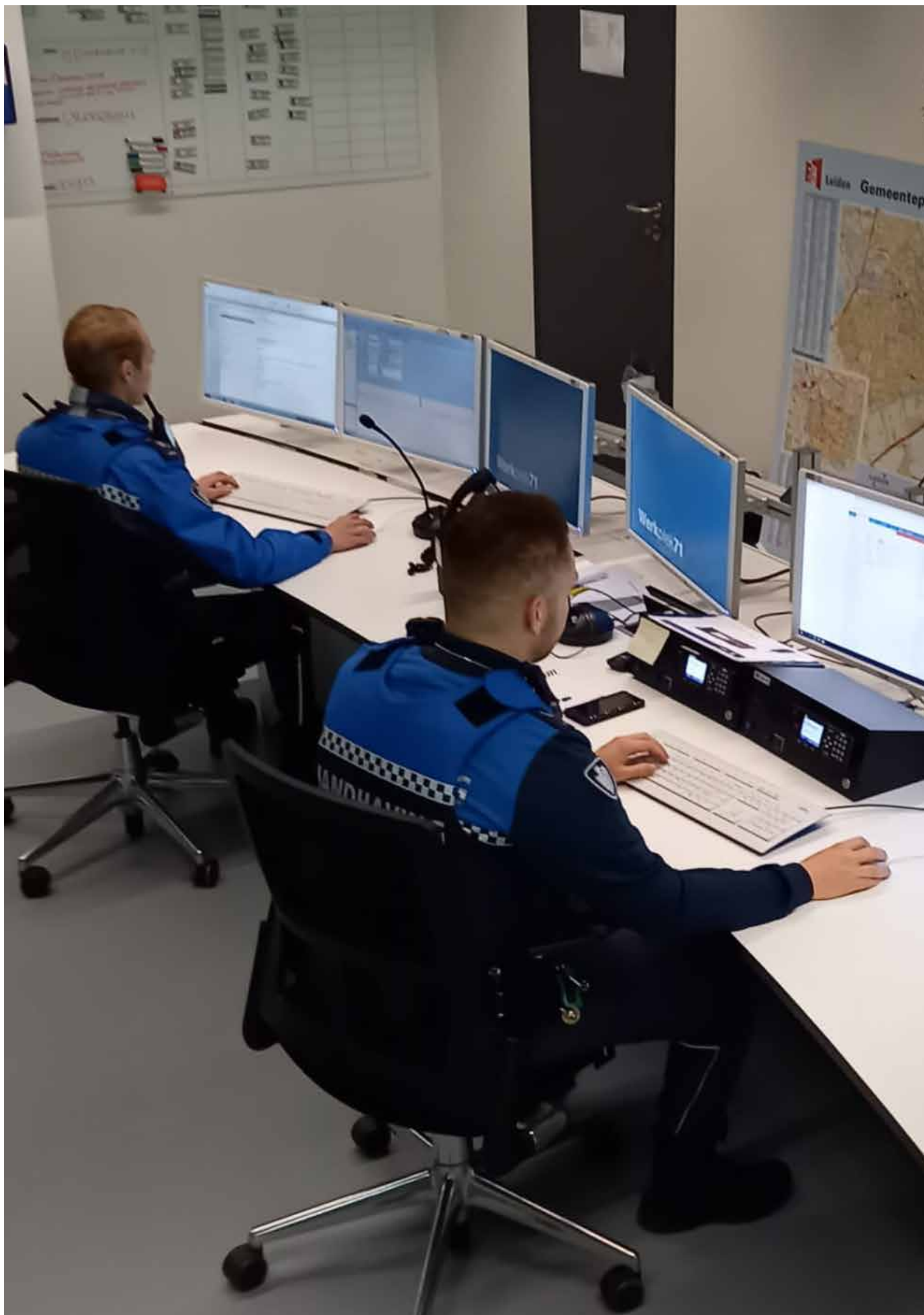
De te behalen resultaten worden jaarlijks in het Uitvoeringsprogramma vastgesteld. Een deel van de inzet wordt op grond van de prioritering van tevoren ingepland via een jaarkalender en thematische plannen van aanpak. Jaarlijks wordt verantwoording over de resultaten afgelegd in het jaarverslag. Op dagelijkse basis speelt aan- en bijsturing op basis van data een belangrijke rol. Dagelijks wordt afgewogen of hetgeen vooraf gepland stond ook daadwerkelijk de prioriteit heeft. Voortschrijdend inzicht maar ook verzuim of (corona-gerelateerd) uitval, kan leiden tot een heroverweging. Ongeveer 20% van de inzetbare handhavingscapaciteit blijft vrij voor onvoorziene taken. Deze inzet is niet beschikbaar voor nieuwe taken, maar voorziet in een structurele behoefte om in te kunnen spelen op (dreigende) calamiteiten en actualiteiten.

2.2.1.1 Handhavingsinformatieknooppunt (HIK)

Alle beschikbare data uit eigen systemen wordt door het Handhavingsinformatieknooppunt (HIK) verwerkt. Deze data bestaat primair uit de waarnemingen / registraties van de BOA's in de stad. De BOA's registreren alle waarnemingen in de openbare ruimte en eventuele waarschuwingen / sanctioneringen via de applicatie CityControl. De informatie van het HIK – tezamen met informatie uit de stad en van onze partners (bv. wijkplannen, beheerplannen, de gebiedsscan, etc.) en de werkervaring van onze medewerkers – vormt ook de basis voor aanpassingen en prioriteringen in het Uitvoeringsprogramma.

2.2.1.2 Meldkamer Handhaving

De Meldkamer vervult een essentiële rol in de dagelijkse operatie van Team Handhaving. De Meldkamer zet binnengekomen melding uit naar de beschikbare BOA's op straat. Op de Meldkamer is één centralist aanwezig gedurende kantoortijden. Deze vijf centralisten zijn volledig bevoegde BOA's, die ook reguliere diensten draaien in de stad. Door efficiënte roosterplanning zijn ook vaak buiten de kantoortijden centralisten in dienst, die tussentijds (maar niet op structurele basis) in het weekend of 's avonds binnengekomen meldingen kunnen uitlezen en afhandelen.

Meldingen bij de Meldkamer komen binnen via verschillende kanalen. Afgelopen jaar is een mooie stap gemaakt met de ingebruikname van het nieuwe systeem Melddesk. Dankzij dit systeem komen meldingen die gedaan worden via het webformulier voor overlastmeldingen op de gemeentewebsite en via de recent in gebruik genomen MijnGemeente-app, rechtstreeks binnen bij de meldkamer van Handhaving. Hier is geen actie van het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente voor nodig, met als voordeel dat deze meldingen ook geregeld in het weekend en 's avonds kunnen worden uitgelezen en opgepakt door Handhaving. Hoewel de meldkamer buiten kantoortijden niet continu bezet is, zorgt dit via tussentijds geregeld uitlezen van BOA's / meldkamer-centralisten die in dienst zijn, voor een efficiëntere en effectievere afhandeling van meldingen. Voor meldingen die telefonisch, via whatsapp, of social media worden gedaan, is het KCC noodzakelijk en dus komen die niet in het weekend of 's avonds binnen.

De bevindingen van de BOA's op straat worden gedeeld met de Meldkamer, die vervolgens contact opneemt met de melder om een terugkoppeling te geven. De Meldkamer staat ook inwoners te woord bij eventuele vragen over uitgedeelde boetes en mogelijke bezwaren. Doordat het aantal meldingen sterk kan fluctueren, vervult de Meldkamer ook een belangrijke rol in het aanbrengen van een prioritering in de binnengekomen meldingen. De Meldkamer monitort daarnaast ook de langer lopende handhavingsdossiers waar periodieke waarnemingen van belang zijn, zoals bij onbeheerde voertuigen. De Meldkamer staat ook in direct contact met de politie en de calamiteitenlijn van Stedelijk beheer.

Bijzonder trots zijn wij erop dat onze Meldkamer bij het onderzoek naar telefonische bereikbaarheid binnen de gemeente Leiden als beste uit de bus kwam. Team Handhaving was in 100% van de gevallen goed te bereiken.

2.2.1.3 Handhaven in burger

In de aanpak van bepaalde vormen van overlast is het van grote meerwaarde om onopvallend te surveilleren. Afgelopen jaar is dit enkele keren gebeurd. Voorbeeldsituaties waren aanhoudende jeugdoverlast rondom een school en (incidenteel) de handhaving van coronamaatregelen.

2.2.2 Gebiedsgerichte aanpak

Door de aanwezigheid op straat heeft Team Handhaving veel kennis in huis over de wijken, winkelcentra en bedrijventerreinen die Leiden rijk is. Elk gebied heeft eigen aandachtspunten en ontwikkelingen waar Team Handhaving op in moet spelen. De wijkboa's vervullen een belangrijke rol in onze gebiedsgerichte aanpak. De wijkboa's nemen deel aan de integrale gebiedsteams en zijn geregeld aanwezig bij vergaderingen van de wijkverenigingen of andere overleggen, bijvoorbeeld met ondernemers(verenigingen). Ook zijn onze contacten met andere gemeentelijke teams en ketenpartners zoals de politie hierbij van groot belang.

Jaarlijks wordt ook gevraagd om aandachtspunten voor de prioritering van de werkzaamheden van Handhaving aan te leveren. De verzamelde input is hieronder uiteengezet, en is meegenomen bij de vaststelling van het overzicht van aandachtspunten per stadsdeel en het Uitvoeringsprogramma voor 2022 in hoofdstuk 5. Helaas is het – mede gelet op het mogelijk beslag dat de handhaving van coronamaatregelen zal doen op de capaciteit van Handhaving – niet mogelijk om voor alle aangedragen aandachtspunten of wensen / suggesties op voorhand capaciteit te reserveren. Voor sommige thema's geldt bovendien dat Handhaving Openbare Ruimte hier geen bevoegdheid heeft om te acteren, bijvoorbeeld als het gaat om drugshandel of snelheidsovertredingen. Aangeleverde informatie over deze punten wordt wel gedeeld met de politie. Tot slot is het tevens van belang te benoemen dat Handhaving altijd het sluitstuk in de aanpak blijft. In sommige situaties wordt eerst in samenspraak met andere gemeentelijke teams gezocht naar structurele oplossingen, bijvoorbeeld door aanpassingen te doen in de openbare ruimte, voordat er aanvullende inzet van de BOA's nodig is.

2.2.2.1 Input vanuit de wijken

In totaal hebben 11 wijk- en buurtverenigingen inbreng geleverd voor het Uitvoeringsprogramma Handhaving. Veelvoorkomende punten van overlast zijn de te volle afvalcontainers en zwerfvuil (7x genoemd), handhaving op overlast van foutparkeerders en fietsen (5 x genoemd), evenals de overlast van hangjongeren (4x genoemd).

Inbreng vanuit de wijken	
Centrum	Aandachtspunten
Maredijkbuurt	Aanpak van overlast ten gevolge van verkamering / commerciële verhuur, o.a. zwerfvuil, bijplaatsingen van afval, foutgeparkeerde fietsen en auto's, overlast op straat
Havenwijk	Drukke en illegaal verkeer in de parken, overlast van hangjongeren
Pieterskerk-Academiewijk	Heeft in reactie aangegeven dat aandachtspunten in het verleden niet zijn overgenomen, en levert daarom nu geen input
Noord	
Merenwijk	Vandalisme en vernielingen, afvaldumpingen, zwerfvuil afkomstig van de markt, excessieve winkeluitstallingen
West	
Hoge en lage Mors	Volle afvalcontainers, parkeeroverlast en gevaar voor fietsers rond Diamantplein / Robijnstraat, overlast van bouwsteigers en bouwverkeer, drugsdealen op straat
Transvaal	Drugsdealen op straat, illegaal plaatsen van bouwafval en bouwsteigers, zwerfvuil en volle afvalcontainers, asociaal gedrag op het water
Bockhorst	Hangjongeren en lachgas, hondenpoep, zichtbaarheid van de BOA's in de wijk
Zuid	
Cronesteijn	Foutparkeren en handhaving van inrijverboden, zwerfvuil, aandacht voor weggedrag van auto's van de gemeente en verzoek om een Clean Sweep in de wijk
Zuidwest	Hangjongeren, drugshandel op straat, zwerfvuil en overvolle prullenbakken
Meerburg / Roomburg	Drugshandel op straat en overlast met de jaarwisseling
Haagwegkwartier	Foutparkeren, zwerfvuil, fietswrakken en foutgeparkeerde fietsen, meeuwenoverlast, bijplaatsingen bij (te volle) afvalcontainers
Vlietpoort	Overlast van foutparkeerders

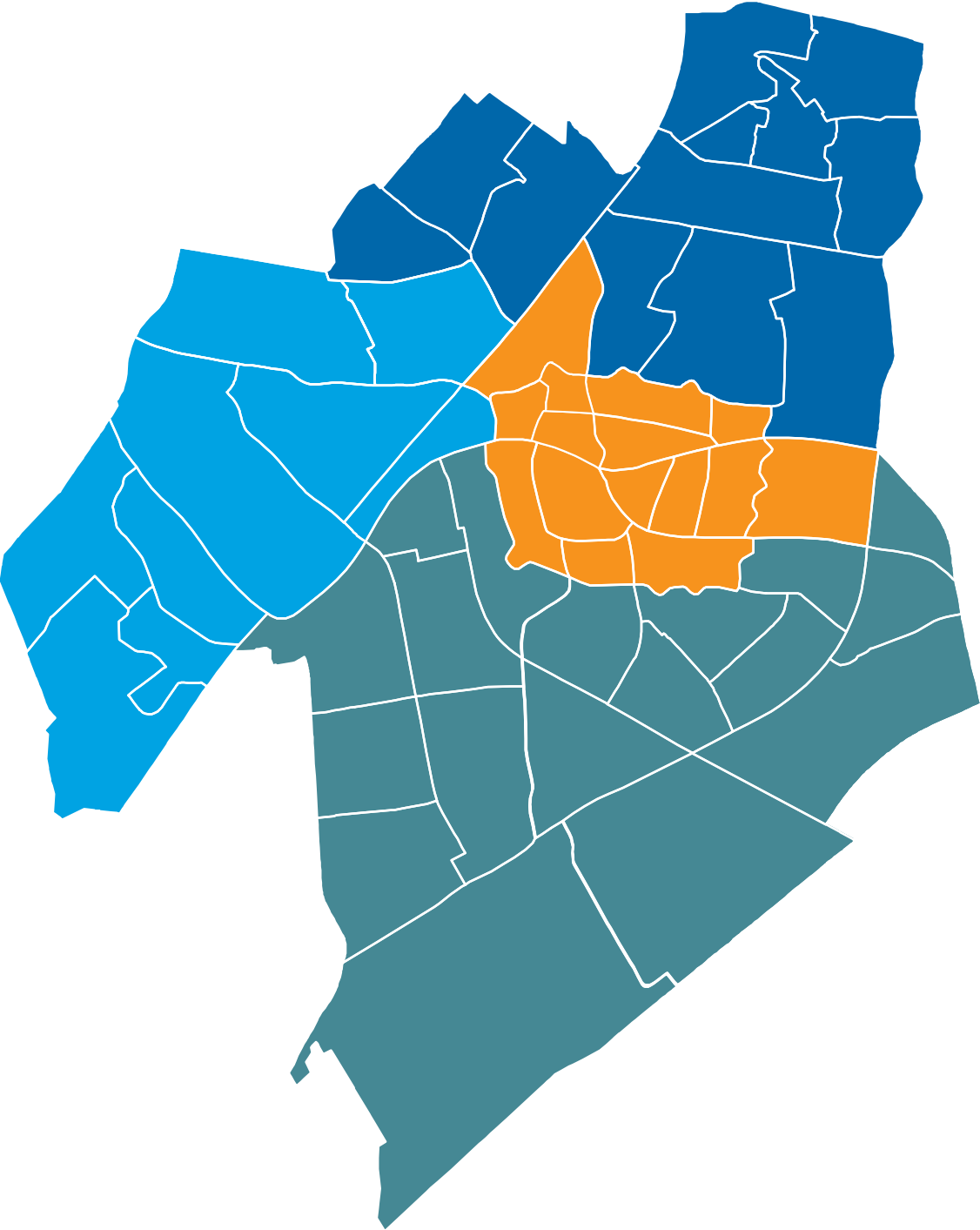
2.2.2.2 Input vanuit ondernemers

In totaal hebben 6 ondernemersverenigingen en de koepelorganisatie voor de Leidse bedrijfsector hun inbreng geleverd voor het Uitvoeringsprogramma. Veelvoorkomende aandachtspunten zijn de overlast van foutparkeren en fietsen (4x genoemd), de zichtbaarheid en bereikbaarheid van Handhaving (4x genoemd) en overlastgevende personen en handjeugd (4x genoemd).

Inbreng vanuit de ondernemers	
Centrum	Aandachtspunten
Centrummanagement Leiden	Overlast van fietsers in winkelstraat, fietswrakken / foutgeparkeerde fietsen, zichtbaarheid van Handhaving, strenger toezicht op de markregels en illegaal geparkeerde auto's, overlastgevende personen weren, verzoek om proactief contact te leggen met de ondernemers voor input / suggesties, ook de wens om een gezamenlijke publieksvriendelijke actie te organiseren
Noord	
Winkeliersvereniging Koiplein	Overlastgevend / ongepast gedrag in het winkelcentrum, bereikbaarheid van de meldkamer buiten kantooruren
West	
Winkeliersvereniging Stevensbloem	Zwerfafval en overlastgevende jongeren, gebrek aan zichtbaarheid van Handhaving
Zuid	
Winkeliersvereniging Luifelbaan	Overlast van fietswrakken / weesfietsen, fietsen in het voetgangersgebied, onvoldoende toezicht op afsluiting van winkelcentrum voor autoverkeer (afsluitingspaaltjes) en gebreken in openbare ruimte, zichtbaarheid van de wijkboa
Bedrijventerreinen Merenwijk en Roomburg	Vrachtwagenparkeren, eigendoms- / bestemmingsgrenzen in de openbare ruimte, overlast lachgashandel, incidenteel overlast van hangjongeren en zwerfvuil
Ondernemersvereniging Rooseveltstraat en Trekvlief	Overlast van foutparkeerders en asociale weggebruikers, vandalisme, ongewenste personen op privéterrein, illegale feestjes in – en illegale bewoning van bedrijfsruimten
Stadsbreed	
Bedrijvig Leiden	Vaststelling van ambitieuzere effectindicatoren in de Program-mabegroting en het Uitvoeringsprogramma Handhaving

2.2.2.3 Aandachtspunten per stadsdeel

Uit de informatie van de wijk- en ondernemersverenigingen, tezamen met de prioriteiten en aandachtspunten van afgelopen jaar en de expertise van de (wijk)boa's, komen onderstaande onderwerpen per stadsdeel naar voren als aandachtspunten voor 2022. Dit zijn de items in de algemene surveillances door onze BOA's worden meegenomen en waar gerichte interventies rondom worden georganiseerd.

Stadsdeel Centrum

Aandachtspunten in 2022	Locaties / focusgebieden
Fietsen (wrakken, weesfietsen, fietsen in voetgangersgebied)	Stationsgebied, Haarlemmerstraat, Breestraat, Noordvest / Molenbuurt (omgeving Langegracht), Pieterskerk-Academiewijk, Pancras West, Oude Mors
Overlastgevende personen (incl. geluidsoverlast, drugs / alcohol)	Stationsgebied, kernwinkelgebied, Singelparken
Verkeersontheffingen / parkeren / laden en lossen	Breestraat (ook inrijverbod), Haarlemmerstraat, Van der Werfstraat, Oude Rijn, Kaasmarkt, Maredijkbuurt
Horeca (uitstalling terrassen, geluidsoverlast, bedrijfsafval, coronamaatregelen)	Voor het gehele gebied een aandachtspunt
Water (te hard varen, geluidsoverlast, ligplaatsvergunningen)	Voor het gehele gebied een aandachtspunt
Markt (zwerfafval, plekkenverdeling en uitstalling, illegale voertuigen)	Nieuwe Rijn, Oude en Nieuwe Beestenmarkt
Zwerfafval (incl. illegale bijplaatsingen, hondenpoep)	Voor het gehele gebied een aandachtspunt

Stadsdeel Noord

Aandachtspunten in 2022	Locaties / focusgebieden
Jeugdoverlast (incl. lachgas)	Leidse Hout en Bos van Bosman, Houtkwartier, Groenord / Nieuw Leiden, Merenwijk, De Kooi (met name Kooipark, De Hoven, Kooiplein)
Zwerfafval (incl. illegale bijplaatsingen, hondenpoep)	Leidse Hout en Bos van Bosman, Groenord / Nieuw Leiden, Merenwijk (met name Slaaghwijk en Kopermolen), De Hoven
Foutparkeren	Trekvaartplein (aanhangwagens), Kooiplein
Overlastgevende personen (i.c.m. alcohol / drugs)	Groenord / Nieuw Leiden, Kooiplein
Winkel / markttoezicht	Kopermolen

Stadsdeel West

Aandachtspunten in 2022	Locaties / focusgebieden
Foutparkeren	Transvaal (ook fietsen), Lage en Hoge Mors, Stevenshof, BioScience Park
Jeugdoverlast (incl. lachgas)	Transvaal, Lage Mors (de Bockhorst), Hoge Mors, Stevenshof (met name Stevensbloem)
Foutgeparkeerde aanhangwagens	Stevenshof, Hoge Mors, Lage Mors en Transvaal
Ligplaatsvergunningen	Stevenshof
Winkel / markttoezicht	Stevensbloem
Zwerfafval (incl. illegale bijplaatsingen, hondenpoep)	Stevenshof (met name Stevensbloem), Hoge en Lage Mors, Transvaal, hondenpoep voor het gehele gebied een aandachtspunt
Overlastgevende personen (i.c.m. alcohol / drugs)	Hoge en Lage Mors, Transvaal

Stadsdeel Zuid

Aandachtspunten in 2022	Locaties / focusgebieden
Jeugdoverlast (incl. lachgas)	Tuinstadwijk (Lindestraat), Vreewijk (park Oud Hortuszicht), Roomburg / Meerburg (park Matilo), Burgemeesters en professorenwijk, Rijndijkbuurt (Duyvendakstraat), Fortuinwijk / Componistenbuurt
Parkeeroverlast	Cronesteyn (Zoeterwoudseweg), Gasthuiswijk (Luifelbaan), Haagwegkwartier, Vlietpoort, Roomburg (bedrijventerrein)
Fietsen (wrakken)	Gasthuiswijk (Luifelbaan), Burgemeesters en professorenwijk (Burggravenlaan, Van Vollenhovenkade, station Lammenschans), Haagwegkwartier
Zwerfafval (incl. illegale bijplaatsingen, hondenpoep)	Tuinstadwijk (Pioenstraat en Kastanjekade), Burgemeesters en professorenwijk, Haagwegkwartier, Betaplein, Omegaplantsoen, Sigmaplantsoen
Overlastgevende personen (i.c.m. alcohol / drugs)	Roosveltstraat, Trekvljet, Betaplein, Omegaplantsoen, Sigmaplantsoen
Winkel / markttoezicht	Luifelbaan

2.3 Ketenpartners

Handhaving werkt op dagelijkse basis met een groot aantal ketenpartners samen, zowel van binnen als buiten de ambtelijke organisatie van de gemeente Leiden. Deze partners vormen belangrijke schakels voor de werkzaamheden van Team Handhaving. Ze verzorgen onder meer de (juridische) ondersteuning en opvolging van de werkzaamheden van de BOA's op straat en dragen samen met onze BOA's bij aan een opgeruimde en veilige stad. Handhaving levert desgevraagd ook een bijdrage binnen projectteams om ervoor te zorgen dat beleid of nieuwe regelgeving op papier ook in de praktijk handhaafbaar zal zijn.

Op de onderstaande pagina volgt een overzicht van de ketenpartners van Team Handhaving.

Het belang van goede integrale samenwerking is duidelijk gebleken rondom de handhaving van de coronamaatregelen. Ondanks veelvuldig wijzigende regels is het door de intensieve samenwerking met de Teams Juridische Handhaving, Veiligheid, Vergunningen en de politie gelukt om goed toezicht te houden op de geldende maatregelen.

2.4 Clean Sweeps

Tijdens een Clean Sweep vindt in een klein gebied in een periode van 2 weken extra intensieve controle door handhaving plaats, waarbij op allerlei soorten van overlast/ergernissen wordt ingezet. Afhankelijk van het gebied wordt er onder meer gecontroleerd op wrakfietsen, illegaal afval bijplaatsen, illegale reclameborden en andere uitstallingen, jeugdoverlast of de coronamaatregelen. Waar het zwaartepunt ligt qua thema's hangt af van het specifieke gebied. De locaties van de Clean Sweeps worden gekozen aan de hand van de informatie zoals vergaard in het HIK en op basis van de ervaringen van de BOA's op straat. Bij de Clean Sweeps wordt ook samengewerkt met ketenpartners zoals Stedelijk beheer en de politie. Stedelijk beheer zorgt er samen met Handhaving voor dat de gebieden gedurende de Clean Sweeps volledig afvalvrij worden gemaakt en blijven. De politie wordt gedurende de Clean Sweeps ook verzocht om extra in het gebied te surveilleren.

Het doel van een Clean Sweep is om de norm weer duidelijk te stellen en ervoor te zorgen dat de overlast stopt. Door zichtbaar aanwezig te zijn in een gebied, hier een grondig schoonmaakactie te houden en vervolgens mensen aan te spreken op gedrag wordt beoogd om een blijvende gebiedsverbetering te realiseren.

Overzicht van de ketenpartners

Interne ketenpartners

Stedelijk beheer

- Handhaving en Beheer gaan samen de straat op in verband met aanpak bijplaatsingen/dumpingen.
- Handhaving heeft een signaalfunctie voor beheer qua overlastlocaties van afval, hondenpoep, etc.
- Handhaving schuift aan bij Integrale Gebiedsteam Overleggen (IGTO's).
- Gezamenlijke voorbereiding en uitvoering van Clean Sweeps.

Juridische Handhaving / Team Veiligheid / Team Ondernijning

- Verzorgt de (juridische) opvolging van constatering van Handhaving in de openbare ruimte, o.a. door het opstellen van aanwijzingsbesluiten, en voorziet Handhaving van juridische advisering / ondersteuning.
- Handhaving heeft een signaalfunctie voor mogelijke ondernijning en draait mee bij sommige integrale controles.
- Verdere samenwerking in het kader van o.a. het horecasanctie- en hondenbeleid, en demonstraties.

Wijkregie

- Wijkregisseurs en wijkboa's monitoren en bespreken gezamenlijk de ontwikkelingen in de wijken.

Vergunningen:

- Handhaving heeft contact met Vergunningverlening in het kader van controles op (al dan niet) aangevraagde ontheffingen en vergunningen, vergunningverlening en voorschriften voor evenementen in de stad

Stedelijke ontwikkeling

- Handhaving adviseert stedelijke ontwikkeling over de gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingen wat betreft handhaafbaarheid op straat.

Communicatie

- Handhaving werkt samen met communicatie aan publieksvoorlichting over handhavingsacties en (preventieve / positieve) publiekscampagnes.
- Door te communiceren over handhaving versterken we het effect van de handhaving en bevorderen we de naleving.
- Communicatie monitort sociale media voor Handhaving.

Overzicht van de ketenpartners

Externe ketenpartners

Politie

- Onderling verzorgen politie en Handhaving assistentie bij noodgevallen en (gewelds)incidenten.
- Gezamenlijke voorbereiding op (grote) evenementen en demonstraties.
- Nauwe samenwerking in aanpak (jeugd)overlast en clean sweeps en de handhaving van coronamaatregelen.

Zorg en Veiligheidshuis

- Informatie-uitwisseling rondom overlastgevende / hulpbehoevende personen.

BRL Bergingsbedrijf

- Samenwerking rondom het afslepen van foutgeparkeerde of achtergelaten voertuigen en boten.

Samen Ondernemend Leren (SOL)

- Partnerorganisatie bij de aanpak van jeugdoverlast.

2.5 Ontwikkelingen in 2022

Landelijke en lokale beleidsontwikkelingen hebben (op termijn) een impact op de werkzaamheden van Team Handhaving. Daarom monitoren wij ontwikkelingen in landelijk beleid en spelen hier actief op in via bijvoorbeeld onze contacten bij de VNG. Ook lokaal houden wij de vinger aan de pols en delen wij onze input op voorgenomen beleid.

2.5.1 Landelijk beleid

2.5.1.1 Bewapening en uitrusting BOA's

De Minister van Justitie en Veiligheid werkt aan een algemene maatregel van bestuur (AMvB) over de bewapening en uitrusting van de BOA's. Op dit moment loopt er een pilot voor het gebruik van de korte wapenstok in een aantal gemeenten. Leiden neemt geen deel aan deze pilot.

Handhaving is geïnteresseerd in de uitkomst van de pilot en de mogelijkheid om een korte wapenstok toe te voegen aan de uitrusting. Naar verwachting zal de AMvB inwerking treden in de loop van 2023. Op dat moment kan Leiden op basis van de nieuwe regels een aanvraag doen voor het gebruik van wapenstokken. Na toestemming moeten deze echter ook nog worden aangeschaft en dienen onze BOA's opgeleid en getraind worden in het gebruik ervan. Onze BOA's zullen dus zeker niet eerder dan over 2,5 jaar kunnen beschikken over de (korte) wapenstok.

2.5.1.2 Landelijk lachgasverbod

Een besluit over de invoering van het landelijk lachgasverbod is door het demissionair kabinet doorgeschoven naar het volgend kabinet. Vooruitlopend hierop is de gehele gemeente Leiden door het college in het voorjaar van 2021 aangewezen als gebied waar het verboden is om lachgas te gebruiken en te venten. Locaties waar veelvuldig lachgas wordt gebruikt zijn in kaart gebracht en deze worden periodiek gecontroleerd. Ook de politie speelt een belangrijke rol in het toezicht op dit verbod.

2.5.1.3 Handhaving coronamaatregelen

Hoewel de bestrijding van het coronavirus door de vaccinatiecampagne inmiddels in een ander stadium is aanbeland, vermoeden we dat er gedurende 2022 nog sprake zal zijn van coronamaatregelen waarop Team Handhaving toezicht zal moeten houden. Te denken valt hierbij aan steekproefsgewijze controles op het correct gebruik van de QR-toegangsbewijzen en de mondkapjesplicht. De insteek van Team Handhaving zal vergelijkbaar zijn met de handhaving gedurende de voorgaande periodes. Daar waar mogelijk sturen wij in positieve zin op gedragsbeïnvloeding, maar waar het niet anders kan wordt ook handhavend opgetreden.

Afhankelijk van de rigiditeit en tijdsduur van de coronamaatregelen kan het toezicht hierop een grote impact hebben op de capaciteit en prioritering van werkzaamheden van Team Handhaving. Onderwerpen waaraan voorafgaand een zekere prioritering wordt toegekend kunnen daardoor uiteindelijk toch minder aandacht / inzet krijgen. In paragraaf 5.1 worden de afwegingen voor Team Handhaving in het kader van de coronamaatregelen nader uitgewerkt.

2.5.1.4 Landelijk vuurwerkverbod

Net als gedurende de jaarwisseling 2020-2021 heeft het kabinet ook voor de jaarwisseling 2021-2022 een landelijk vuurwerkverbod afgekondigd. In de aanloop naar de jaarwisseling wordt, tezamen met Politie en jongerenwerk, intensief samengewerkt om een goed verloop van de jaarwisseling te bewerkstelligen. Net als gedurende de vorige jaarwisseling werkt Handhaving op oudjaarsavond tot 22:00 uur 's avonds.

2.5.2 Lokaal beleid

2.5.2.1 Agenda Autoluwe Binnenstad

Met de Agenda Autoluwe Binnenstad heeft de gemeenteraad van Leiden de ambitie vastgelegd om een deel van de historische binnenstad autovrij te maken, onder meer door parkeerplaatsen weg te halen en voetgangersgebieden te vergroten. Handhaving is op voorhand aangesloten bij meerdere projectgroepen van Ontwerp en Mobiliteit rondom het nemen van specifieke verkeersmaatregelen, waarbij geadviseerd wordt over de praktische handhaafbaarheid van een voorgenomen wijziging van een verkeerssituatie, en of / in hoeverre er daadwerkelijk capaciteit en middelen zijn om (steekproefsgewijs) te handhaven op de gewijzigde situatie.

De voorgenomen verkeersmaatregelen op korte termijn vormen ook een opstap in het voornemen vanuit Ontwerp en Mobiliteit om het verkeerstoezicht in de binnenstad met behulp van 'automatic number plate recognition' (ANPR) camera's te gaan reguleren. Hiervoor wordt eerst gekeken naar de uitrol van een pilot. Het uiteindelijke doel is dat deze camera's zullen gaan toezien op de emissiezone en kentekenregistraties / ontheffingen voor bewoners en eventuele bezoekers. De vormgeving van dit systeem is echter bijzonder complex, onder meer vanwege de vele randvoorwaarden wat betreft beleidsmatige aanpassingen en ICT- en privacyoverwegingen. Voor Handhaving geldt bovendien dat het werken met dit systeem zeker geen automatisering van werkzaamheden oplevert. De inzet van camera's vraagt om structurele inzet van onze BOA's om bijvoorbeeld beelden uit te lezen, deze te beoordelen en indien nodig te sanctioneren. Feitelijk leidt het camerasysteem ertoe dat er sprake zal zijn van structurele inzet op dit thema, terwijl deze nu op straat nog incidenteel / steekproefsgewijs is.

Het voornemen is om in 2022 onder regie van Ontwerp en Mobiliteit en in samenwerking met de met andere vakdisciplines in 2022 tot een werkbare business case te komen, waarin ook inzichtelijk wordt gemaakt hoeveel capaciteit en middelen extra benodigd zijn voor Handhaving om toezicht te houden op de uitrol van ANPR-camera's.

2.5.2.2 Fietsparkeren

In de binnenstad wordt veel overlast ervaren van (fout)geparkeerde fietsen. Op dit moment is het handhavingstechnisch eigenlijk alleen mogelijk om fietswrakken te verwijderen. Enkel in het aangewezen gebied rondom het station is het ook mogelijk om onbeheerde weesfietsen en fietsen die niet in een fietsenrek staan weg te halen. De mogelijkheid voor een weesfietsenzone wordt verkend voor station Lammenschans en in bepaalde delen van de binnenstad/kernwinkelgebied. Dit vindt plaats onder regie van Team Parkeren. Mochten voornoemde wijzigingen in het beleid plaatsvinden, dan zal hiervoor vanuit de gemeente ook extra budget moeten worden vrijgemaakt, omdat dit een enorme extra taak betreft die binnen de huidige capaciteit niet te realiseren is.

2.5.2.3 Digitaal opkoopregister

Om heling tegen te gaan zijn handelaren en opkopers van tweedehands goederen verplicht om zich aan te melden bij de gemeente via het Digitaal Opkopers Register (DOR). In dit register dienen zij de in- en verkoop van tweedehands goederen te registreren. Gemeenten kunnen deze goederenopkopers registreren in hun eigen Digitaal Opkopers Lokaal (DOL), dat door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid wordt aangeboden. Gebruik van het DOL wordt naar verwachting door het Ministerie van Justitie en Veiligheid op termijn verplicht gesteld.

Samen met de politie hebben de BOA's een toezichthoudende bevoegdheid op de implementatie en het gebruik van het DOR. Dit is een nieuwe taak die Handhaving erbij krijgt, die dus ten koste zal gaan van inzet op andere thema's. In 2022 zal een start gemaakt worden met de uitrol van het DOL / DOR in Leiden. Er wordt vanuit Team Veiligheid een communicatiecampagne opgestart om ondernemers te wijzen op de inschrijvingsverplichting. Aanvullend zal Handhaving in pilotvorm gedurende twee controledagen steekproefsgewijs (tweedehands) fietsenhandelaren een bezoek brengen en wijzen op de verplichtingen.

2.5.2.4 Overige aanpassingen lokale wet- en regelgeving

In aanvulling op de bovenstaande grotere beleidsmatige ontwikkelingen is er ook een serie aan kleinere maatregelen of mogelijke beleidskeuzes die van invloed zijn op de werkzaamheden van Team Handhaving. Het betreft achtereenvolgens:

- Gebiedsaanwijzingen winkelwagenverbod: winkelwagentjes die rondzwerven op straat worden als zeer hinderlijk ervaren. Hoewel in de APV de mogelijkheid is opgenomen om winkelgebieden aan te wijzen en de aanwezigheid van winkelwagens hierbuiten te verbieden, moeten deze gebieden nog worden aangewezen. Gelet op de drukke werkzaamheden van Team Veiligheid rondom de coronaperikelen, had dit geen prioriteit. Vanuit de BOA's bestaat de nadrukkelijke wens om deze gebiedsaanwijzingen in 2022 te regelen.
- Cameratoezicht afvalhotspots: vooral in de Slaaghwijk is al geruime tijd sprake van een aantal afvalhotspots waar het tot op heden nog niet goed is gelukt om deze onder controle te krijgen. Het coronatijdperk heeft dit extra bemoeilijkt. In het najaar van 2021 is in het gebied een Clean Sweep geweest om de norm weer duidelijk te stellen. Ook komende periode zullen nog een aantal acties ondernomen worden om de

afvaloverlast onder controle te krijgen (o.a. de inzet van afvalcoaches). Mocht dit desondanks geen blijvende verbetering opleveren, dan zou de inzet van cameratoezicht als een ultimatum remedium overwogen kunnen worden. Cameratoezicht is echter een ingewikkeld instrument en dit vergt een lang voorbereidingstraject. Dit gelet op allerlei privacyaspecten, technische vraagstukken, praktische vraagstukken (zoals een verplaatsingseffect) en tenslotte de benodigde financiën en mankracht om dit op te starten en uit te voeren. Voor Handhaving geldt dat het van belang is dat deze zaken goed zijn afgewogen alvorens tot de inzet van cameratoezicht over te gaan.

- Bedrijfsafval horeca: In 2022 volgt een herziening van de regels omtrent aanbieden van bedrijfsafval in Leiden. Hoewel het op dit moment al niet is toegestaan dat (horeca) bedrijven hun afvalcontainers in de openbare ruimte stallen, is deze stalling vanwege het inpandig ruimtegebrek bij een groot aantal ondernemers in de afgelopen jaren gedoogd. Bij overlast wordt er al wel handhavend opgetreden. Vooruitlopend op de zero-emissie zone in de binnenstad per 2025 worden door afvalinzamelaars initiatieven ontwikkeld voor een schoner ophaalsysteem voor bedrijfsafval. Hieronder valt ook de proef met de Inzamelhelden, waarbij dankzij de frequente ophaalrondes er niet of nauwelijks inpandig afval hoeft te worden opgeslagen. Als de gemeenteraad medio 2022 akkoord is met de regels over het aanbieden van bedrijfsafval, zal de gemeente gaan handhaven op inzamelmiddelen die permanent in de openbare ruimte staan.

3. Jaarverslag 2021

In dit hoofdstuk wordt de inzet van Team Handhaving in het afgelopen jaar weergegeven en onderbouwd met cijfers. De inzet van handhaving wordt onderverdeeld in 6 thema's, namelijk algemene zaken, covid-19, schone stad, bereikbare stad, veilige stad en aantrekkelijke stad. De inzet zal hieronder per thema worden behandeld.

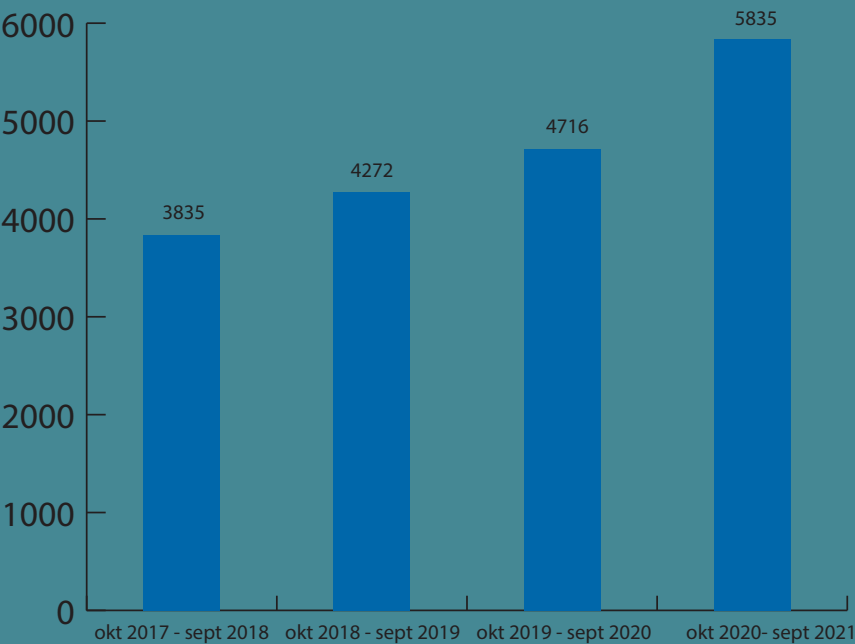
3.1 Algemene zaken

Het thema algemene zaken betreft een overzicht van het aantal meldingen van burgers via het KCC, de totale inzet van handhaving in cijfers en het aantal klachten van inwoners over team handhaving.

3.1.1 Meldingen Klant Contact Centrum

De handhavers behandelen meldingen van burgers die via het KCC binnenkomen. In onderstaande grafiek is het aantal meldingen openbare ruimte voor handhaving van afgelopen vier jaar te zien. Het aantal meldingen is ook in 2021 weer fors gestegen. Ook hier denken wij dat de verbinding met de coronacrisis moet worden gemaakt. Wij vermoeden dat inwoners oplettender zijn geworden doordat men vaker thuis is. Ook is de tolerantiegrens voor overlastsituaties afgenomen en wordt er vaker melding gedaan.

3.1.1 Meldingen Klant Contact Centrum

Sinds februari maken we gebruik van Melddesk en kunnen meldingen toegewezen worden aan een individuele handhaver. Dit zorgt voor een efficiëntere afhandeling van meldingen. Ook zijn we transparanter geworden naar de inwoners van Leiden door de melder (bijna) altijd een terugkoppeling op de melding te geven.

3.1.2 Interventies

In onderstaande tabel is de totale inzet van handhaving in 2021 weergegeven.

	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Besluit bestuursdwang	170	95	55
Combibon sanctie (mulder/BSB): bekeuring	5552	6669	5090
Waarschuwing	2130	4251	3513
DHW inspectie (Drank/Horeca Wet)	426	351	113
Fiscale naheffing (Parkeren)	22103	22243	23562
Fiscale waarschuwing	720	92	17
Melding aan gemeente	1897	2085	1297
Scanauto inspectie	56664	59936	65001
Waarneming	19475	26018	26433
Totaal interventies	109146	121740	125081

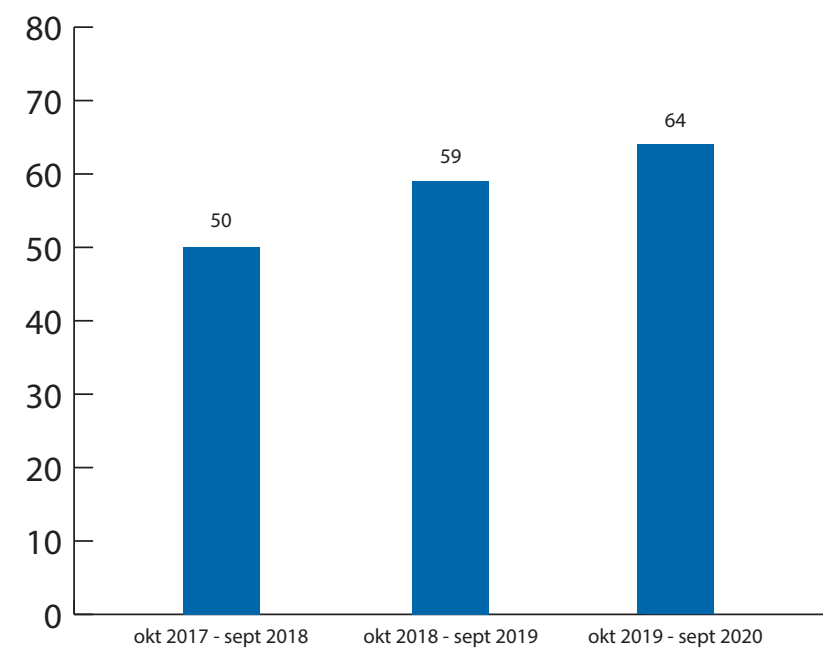
Opvallend is de toename van het aantal scanauto-inspecties en de onlosmakelijk daaraan verbonden toename van de fiscale naheffingen. Het toegenomen aantal scans is onder meer een gevolg van een efficiëntere inzet van personeel, minder storingen en de digitalisering van parkeerproducten. De opvallende afname van het aantal besluiten bestuursdwang hangt samen met de coronamaatregelen. Aangezien er minder evenementen hebben plaatsgevonden in de stad, zijn er rondom deze evenementen ook minder voertuigen weggesleept.

In aanvulling op de bovenstaande interventies zijn er ook 60 last onder dwangsommen Uitgedeeld. Het betrof hier onder meer een aantal dwangsommen die zijn opgelegd aan marktkoopliden en horecaondernemers, met name in verband met de coronamaatregelen.

3.1.3 Klachten

Gelet op de duizenden handhavingsacties per jaar, waarbij burgers het natuurlijk niet altijd leuk vinden om aangesproken te worden op hun gedrag, is het aantal ingediende klachten al enkele jaren op rij vrij gering. In 2021 zijn er in totaal 64 officiële klachten binnengekomen. Van deze 64 klachten zijn er op dit moment 50 klachten afgehandeld. 26 klachten zijn ongegrond verklaard, over 15 klachten kan inhoudelijk geen oordeel geveld worden en 4 klachten zijn niet ontvankelijk verklaard. 10 klachten zijn (gedeeltelijk) gegrond verklaard. Van de overige 10 klachten is nog geen resultaat bekend. De lichte toename van de klachten is te verklaren door de inzet op de coronamaatregelen. Enerzijds betreft het klachten over (naar de mening van de klagers) te strikte handhaving hierop, bijvoorbeeld als het ging om de in driehoeksverband besproken strikte aanpak van overlast in de parken. Anderzijds zijn er ook klachten van inwoners die vanwege de inzet op coronamaatregelen ervaren dat andere werkzaamheden niet worden opgepakt.

3.1.3 Klachten

De aard van de ingediende klachten is zeer divers. Zo betreft het onder meer klachten over het uitblijven van opvolging na een eerder gedane melding of een algemeen gebrek aan zichtbaarheid van Handhaving. Een groot deel van de ongegronde klachten zijn afkomstig van inwoners die een boete hebben gekregen en het hier om tal van redenen niet mee eens zijn. Van de 10 (gedeeltelijk) gegronde klachten betreft dit voornamelijk meldingen over gedragingen van BOA's in het verkeer of klachten over meldingen die intern niet goed zijn opgepakt. Bij gegronde klachten worden de betrokken BOA's hier altijd op aangesproken en waar nodig gewezen op hun voorbeeldfunctie

Klachtmeldingen worden door Handhaving altijd zeer serieus opgenomen. Bij elke binnengekomen klacht neemt een van de operationeel managers contact op met de klager om het achterliggend verhaal te horen en wordt ook wederhoor gedaan bij de betrokken BOA's. De ervaring leert dat deze werkwijze positief wordt ontvangen. De indieners van de klacht voelen zich over het algemeen gehoord en serieus behandeld. In het merendeel van de gevallen kunnen klachten daarmee informeel worden afgedaan. Naast klachten krijgt Handhaving overigens ook geregeld dankjes uit de stad voor de inzet.

3.2 Covid-19

Het thema covid-19 betreft de inzet van handhaving op de naleving van de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twm) en de noodverordeningen. Ook afgelopen jaar is de meeste inzet van handhaving naar het handhaven van de coronamaatregelen gegaan. Na 19 noodverordeningen zorgde de Twm voor overzicht en meer duidelijkheid, maar ook de Twm is meerdere keren gewijzigd. Hier moest telkens weer op in worden gespeeld. Afgelopen jaar stond daarom opnieuw in het teken van flexibiliteit en een toenemende druk op Team Handhaving. Maatregelen waar je aan kunt denken waarbij de inzet van handhaving was vereist is de avondklok, de sluitingstijden van horeca, 1,5 meter afstand en samenkomsten. Om effectief te kunnen handhaven op de avondklok zijn de werktijden van Handhaving langdurig aangepast en werd gedurende deze periode ook tot vroeg in de nacht gewerkt. Tevens hebben de coronamaatregelen effect op de gemoedstoestand van mensen op straat en nam het aantal ‘korte lontjes’ merkbaar toe, hetgeen handhaven in het afgelopen jaar extra heeft bemoeilijkt

De coronamaatregelen en de handhaving hierop hebben een zware wissel getrokken op onze BOA's. Dit terwijl ook in het team zelf geregeld sprake was van uitval en vermindering van capaciteit vanwege corona (bijvoorbeeld ziekte in het team, quarantaines, etc). Al die tijd hebben we als team geprobeerd zo goed mogelijk ons in te zetten en de moed erin te houden, maar het waren (en zijn nog steeds) pittige tijden.

Hieronder is de inzet van handhaving op de coronamaatregelen uit de noodverordeningen/Twm weergegeven. Hierbij moet wel rekening worden gehouden dat een deel van deze inzet niet zichtbaar is in onderstaande tabel. Hierbij kan worden gedacht aan de inzet op overlast door jeugd en overlast in de parken. Dit zijn vormen van overlast die als gevolg van de coronamaatregelen zijn toegenomen en hebben naast het handhaven op de coronamaatregelen zelf ook veel inzet van handhaving gevergd.

Noodverordening covid-19/ Twm	mrt 2020 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Waarnemingen	5728	3877
Waarschuwingen	1040	278
Combibon (boetes)	102	504
Halt	80	4
Bestuurlijke maatregelen	10	61

In het begin gingen handhavers voornamelijk het gesprek aan met inwoners en ondernemers om iedereen op het algemeen belang van het volgen van de coronamaatregelen te wijzen. Afgelopen jaar is daar een kentering in gekomen en is handhaving vaker gaan beboeten en minder gaan waarschuwen. Dit is duidelijk zichtbaar in de cijfers. Op den duur zijn regels niet meer nieuw, is er veelvuldig gewaarschuwd en is het tijd voor een repressievere aanpak in de vorm van boetes. De bestuurlijke maatregelen komen aan de orde onder de paragraaf over Veiligheid.

3.2.1 Leidse parken

Ook dit jaar hebben de inwoners van Leiden veel tijd doorgebracht in de parken. Om ongeveer dezelfde redenen als vorig jaar; geen tuin, niet op vakantie en gedeeltelijk gesloten horecagelegenheden. Met name in het Huigpark, het Plantsoen, het groen bij Molen de Valk, het Rembrandtpark en het Van der Werfpark was veel overlast. Het betrof onder andere overlast als gevolg van alcohol- en lachgasgebruik en geluidsoverlast door versterkte muziek.

3.2.1.1 Strikte handhaving en Clean Sweep

Als gevolg van de aanhoudende en ernstige overlast in de parken heeft de lokale driehoek van burgemeester, officier van justitie en politie besloten strikt te gaan handhaven in de Leidse parken in de Binnenstad. Vanuit handhaving is dit onder andere georganiseerd via een Clean Sweep. Ook zijn in de vijf genoemde parken gele borden geplaatst met de tekst ‘Let op! Extra handhaving op overlast’. Handhaving en politie traden vanaf 17.00 uur op tegen alcoholgebruik. In geval van overlast werd eerder handhavend opgetreden. Daarnaast heeft men ook handhavend opgetreden tegen het afspelen van versterkte muziek, omdat die overlast opleverde. Tot slot werd uiteraard ook gehandhaafd op overtredingen van de coronamaatregelen. Deze strikte aanpak hielp, de overlast nam in sterke mate af. Overigens waren er ook veel klachten over de gekozen strenge aanpak, onder meer van mensen die een bekeuring hadden gekregen voor alcoholgebruik. Na afloop van de Clean Sweep periode van twee weken is de handhaving in de parken voortgezet om te zorgen dat de overlast verminderd zou blijven.

3.2.2 Avondklokrellen

De coronacrisis heeft een hoop stof doen opwaaien en inwoners van Nederland hebben afgelopen tijd veelvuldig gedemonstreerd. Er was – en is – volop maatschappelijk ongenoegen. Zo ook na de invoering van de avondklok. Demonstraties tegen de coronamaat-

regelen liepen in meerdere steden in Nederland uit op rellen. Ook in Leiden werd via social media een oproep tot 'Koffiedrinken 2.0' gedaan. Daarbij werd gehint op georganiseerd bij elkaar komen om te rellen en plunderen. Om rellen te voorkomen, hebben burgemeester Henri Lenferink, een aantal politiemensen en handhavers die avond koffie en thee uitgedeeld op de Beestenmarkt. Deze creatieve en ludieke aanpak werkte goed, het bleef die avond rustig en er zijn goede gesprekken gevoerd met inwoners, waaronder jongeren, van Leiden.

3.2.3 Impact op inzet

De inzet van handhaving op de coronamaatregelen loopt als een rode draad door deze rapportage. Door deze inzet kon namelijk opnieuw op de andere thema's minder inzet worden gepleegd. Dit is met name terug te zien in de toename van afvaloverlast, de (stilgelegde) aanpak van weesfietsen. Ook hebben speciale acties gericht op specifieke vormen van overlast dit jaar niet plaatsgevonden, zoals het handhaven op overlast van honden(poep) in burger of de organisatie van Clean Sweeps.

3.3 Schone stad

Het thema schone stad betreft grotendeels inzet op afval, hondenoverlast en wrakken. We sturen op een gemeentelijke integrale aanpak waarbij het resultaat is dat ‘vieze’ locaties schoner worden. Onder de algemene noemer afval valt: bedrijfsafval, bouw en sloopafval, grofvuil, huishoudelijk afval, verbranden van afval en zwerfvuil. Afgelopen jaar is er vanwege de coronacrisis geen Clean Sweep gehouden gericht op dit thema. De Clean Sweeps worden komend jaar weer opgepakt, hierover meer in het Uitvoeringsprogramma Handhaving (UPH) in hoofdstuk 5.

3.3.1 Afvaloverlast

Afval	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Waarnemingen	2726	3187	1538
Meldingen	235	27	6
Boetes	103	97	45
Waarschuwingen	136	169	100
Civiele rekening	55	97	17
Totaal aantal interventies	3036	3577	1706

De grootste inzet op afvaloverlast en de verdiensten daarvan ligt bij Stedelijk beheer, maar ook Handhaving draagt hieraan bij. Vanwege de voortdurende inzet van handhaving op de coronamaatregelen heeft ook afgelopen jaar de inzet op afvaloverlast op een lager pitje gestaan. Inmiddels doorzoeken de BOA's huisvuilzakken weer. Dit heeft ook vanuit hygiënisch oogpunt gedurende een langere tijd stilgelegen. Hierdoor konden bijplaatsingen/dumpingen minder vaak worden herleid naar de vervuiler. Ook zijn de BOA's afgelopen jaar niet meegegaan met Stedelijk beheer tijdens de afvalinzameling. Deze samenwerking vinden wij erg waardevol in de aanpak van afvaloverlast en wordt inmiddels weer opgepakt.

De veranderende leefpatronen door de coronapandemie hebben geleid tot een sterke toename in de hoeveelheid huishoudelijk afval die wordt aangeboden. Dit tezamen met de lagere inzet van Handhaving is duidelijk zichtbaar in de cijfers over afgelopen jaar en heeft helaas geleid tot een minder schone stad. Het aantal dumpingen/bijplaatsingen is stadsbreed toegenomen. Het aantal afvalhotspots (locatie waar bijna dagelijks 10 dozen/zakken afval staan) is gestegen naar 5 hotspots o.a. in de Slaaghwijk en op de Kaasmarkt. Op enkele andere locaties wordt ook nog bijna dagelijks afval bijgeplaatst. Uit de resultaten van de Stadsenquête blijkt dat Leiden ook als minder schoon wordt ervaren. Tegenwoordig ervaart 45% van de inwoners behoorlijk wat tot zeer ernstig zwerfvuil in Leiden. In 2019 was dit nog 38%. De streefwaarde in het uitvoeringsprogramma hiervoor is 39%. Daarnaast ervaart 23% van de inwoners behoorlijk wat tot zeer ernstig drijfvuil. In 2019 was dit nog 22%. De streefwaarde in het uitvoeringsprogramma hiervoor is 30%. Zoals hierboven vermeld, verklaren wij deze toenames door de veranderde leefpatronen en de lagere inzet van Handhaving.

Handhaving heeft afgelopen jaar wat betreft bedrijfsafval gehandhaafd op meldingen en waarnemingen over illegale dumping van bedrijfsafval en op overlast van containers. Handhaving heeft nauwelijks controles op afvalcontracten bij bedrijven uitgevoerd, ook dit als gevolg van handhaving op de coronamaatregelen. Ook afgelopen jaar liep de pilot duurzame inzameling bedrijfsafval. In deze pilot heeft het bedrijf InzamelHelden dagelijks het gescheiden afval bij de aangesloten horecazaken en winkels opgehaald met een elektrische bakfiets. Handhaving heeft een positieve ervaring met de pilot.

3.3.2 Hondenoverlast

Bij hondenoverlast gaat het vooral om loslopende honden buiten het losloopegebied en het niet opruimen van hondenpoep. In Leiden zijn 36 gebieden, waar honden los mogen lopen, deze gebieden zijn aangegeven met duidelijke bebording. Tijdens de reguliere surveillances blijkt dat het merendeel van de inwoners zich aan de regels houdt. Normaal is het de bedoeling dat handhaving regelmatig in burger handhaaft op onder andere hondenoverlast. Vanwege de coronacrisis is dit maar in beperkte mate gebeurd.

Hondenoverlast	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Boetes	12	70	45
Waarschuwingen	52	169	132
Waarnemingen	1773	2476	2793
Totaal aantal interventies	1837	2715	2970

Naast bovenstaande interventies is er 1 keer een kort aanlijn- en muilkorfgebod opgelegd en 1 keer inbeslagname van een gevaarlijke hond. Uit de resultaten van de Stadsenquête blijkt dat het percentage van inwoners dat behoort wat tot zeer ernstige overlast ervaart van hondenpoep met 1% is gestegen. In 2019 was dit nog 22% en in 2021 is dit 23%.

Periodiek wil Handhaving alle hondenbezitters die netjes de hondenpoep opruimen in het zonnetje zetten. Dit is ondanks de inzet op corona ook in 2021 gebeurd. De hondenbezitters kregen als cadeautje een zaklamp met daarin zakjes voor het opruimen. Sleutelstad heeft hier een artikel over geschreven met daarbij een leuke video met een interview met handhaver Johan. De actie werd door inwoners van Leiden erg gewaardeerd. We hopen de hondenbezitter zo op een positieve manier te stimuleren om hondenpoep netjes op te (blijven) ruimen.

3.4 Bereikbare stad

Binnen dit thema wordt ingezet op verkeersoverlast om de stad goed bereikbaar te houden. De focus ligt hierbij met name op parkeercontrole, overlast van fietsparkeren, fietsers in voetgangersgebied, verkeersverstoringen en het wegslepen van voertuigen.

3.4.1 Parkeren

Voor de controle op betaald parkeren en foutparkeren zijn ingehuurd BOA's ingeschakeld en wordt er gebruik gemaakt van de scanauto. De planning ligt sinds 2019 bij G4s en G4s werkt ook resultaatgericht en datagedreven. Als nacontrole wordt de scanauto ook gevolgd door fietsers die controleren of de constatering van de scanauto kloppend zijn. De volgers op de fiets en de scanauto zijn goed op elkaar afgestemd. Ook onze eigen BOA's controleren op foutparkeren tijdens hun surveillances.

Parkeren	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Fiscale Naheffingen	20038	22243	23562
Combibon (Mulder)	3113	3996	3245
Waarschuwingen	940	1182	1559
Besluit bestuursdwang (wegslepen)	190	95	55
Totaal aantal interventies	23341	27516	28421

In de periode van oktober 2020 – september 2021 zien we een geringe toename in het totaal uitgevoerde interventies van Handhaving op het gebied van parkeren van auto's. We zien voornamelijk een toename van het uitgeven van waarschuwingen en fiscale naheffingen. Zoals al eerder is aangegeven is dit onder andere een gevolg van de digitalisering van parkeerproducten. Inmiddels zijn alle parkeerproducten gedigitaliseerd. Dit zorgt ervoor dat er steeds minder 'vervuiling' zit in de scans van de scanauto en er minder vaak een nacontrole hoeft plaats te vinden. De betalingsbereidheid is opnieuw circa 98%. Handhaving blijft nodig om deze betalingsbereidheid ook in de toekomst hoog te houden. Tot slot is handhaving op verzoek van Team Vergunningen nog steeds verantwoordelijk voor het schouwen van invalideparkeerplaatsen. Hierbij wordt op diverse momenten gekeken of/hoeveel parkeergelegenheid er op een bepaalde plek is, om te bepalen of er een specifieke invalideparkeerplaats gerealiseerd moet worden.

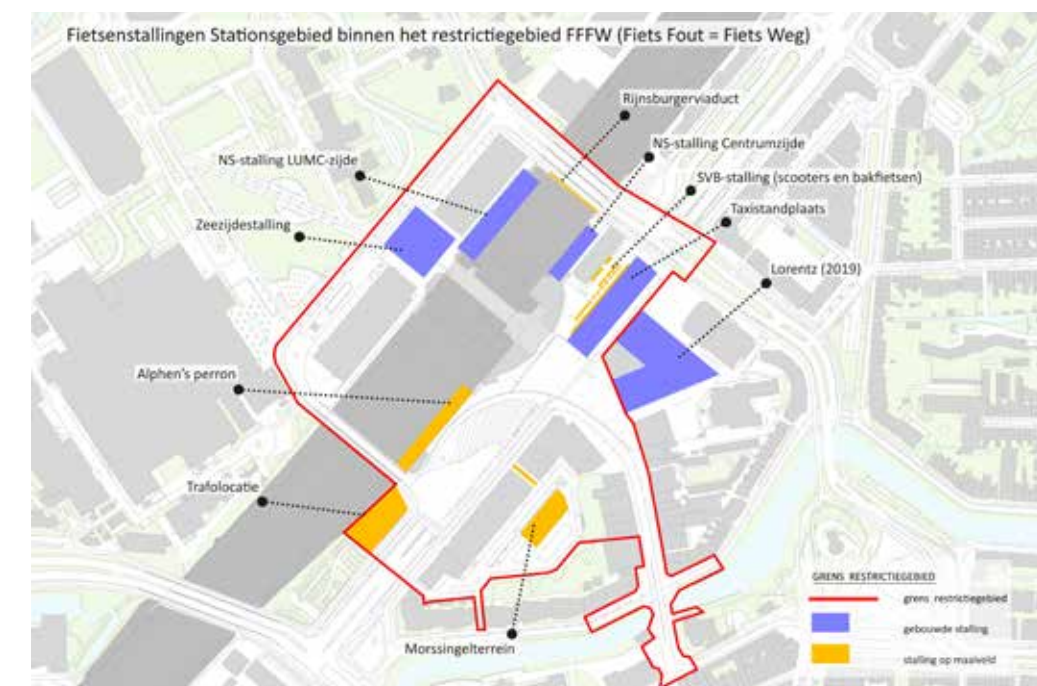
3.4.2 Fietsparkeren

De fiets is cruciaal voor het leefbaar en bereikbaar houden van een dynamische stad als Leiden. De fiets is niet alleen het meest duurzame vervoersmiddel maar is ook het meest gebruikt in de binnenstad van Leiden. De gemeente bemoedigt het gebruik van de fietsen, mits deze op de juiste manier worden gebruikt en geparkeerd. De grote hoeveelheid aan fietsen zorgt op enkele plekken in Leiden voor problemen. Zo worden de fietsen op verschillende plaatsen weggehaald omdat deze fout geparkeerd zijn, de fietsen er al een ruime tijd verwaarloosd blijven staan, of nooit meer worden opgehaald.

Handhaving probeert de bovenstaande fietsparkeeroverlast-problematiek tegen te gaan en maakt daarbij gebruik van de volgende fietsdefinities;

1. **Foute fiets:** fiets die langer in het restrictiegebied bij het station buiten de fietsenrekken staat;
2. **Weesfiets:** fiets die langer dan 2 weken aaneengesloten in het stations/restrictiegebied op dezelfde plek staat;
3. **Fietswrak:** fiets die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud of in een kennelijke verwaarloosde toestand verkeert;
4. **Verkeerd geparkeerd fiets:** hinderlijk voor een ingang, op een blindengeleidenstrook of onveilig voor het overige verkeer geparkeerd staat;

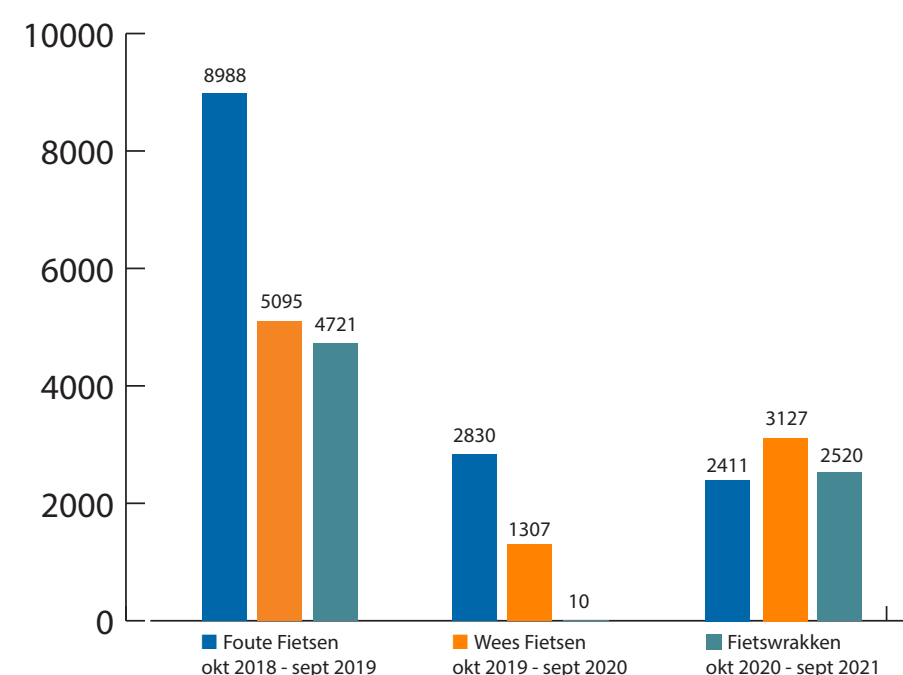
In het onderstaande restrictiegebied rondom het station geldt het principe 'Fiets Fout = Fiets weg'.

Het doel van Handhaving op fietsparkeeroverlast in het restrictiegebied is het vrijhouden van de calamiteitenroute in het stationsgebied. Daarnaast draagt de afvoer van foutgeparkeerde / achtergelaten fietsen bij aan het behoud van een bereikbaar en aantrekkelijk stationsgebied. Gelet op de coronamaatregelen is besloten om tijdelijk niet te handhaven op weesfietsen. Dit omwille van het thuiswerkadvies en de daardoor veranderende leefpatronen. Hierdoor was er minder drukte rondom het stationsgebied en meer plek om fietsen te stallen, waardoor de noodzaak om te handhaven op weesfietsen ook gering was. Vanaf september 2021 is de handhaving op weesfietsen weer langzaam opgepakt. Mede gelet op de opening van de nieuwe stalling onder de Lorentz is de verwachting dat overtijd de overlast van foutgeparkeerde fietsen zal afnemen. In 2021 is een voorzichtige daling zichtbaar, maar het is nog te vroeg om vast te stellen of deze trend zal doorzetten.

Ook het afvoeren van wrakfietsen had gezien de coronamaatregelen een lagere prioriteit. Desalniettemin is er in 2021 toch nog veel werk verzet om de stad zo netjes mogelijk te houden.

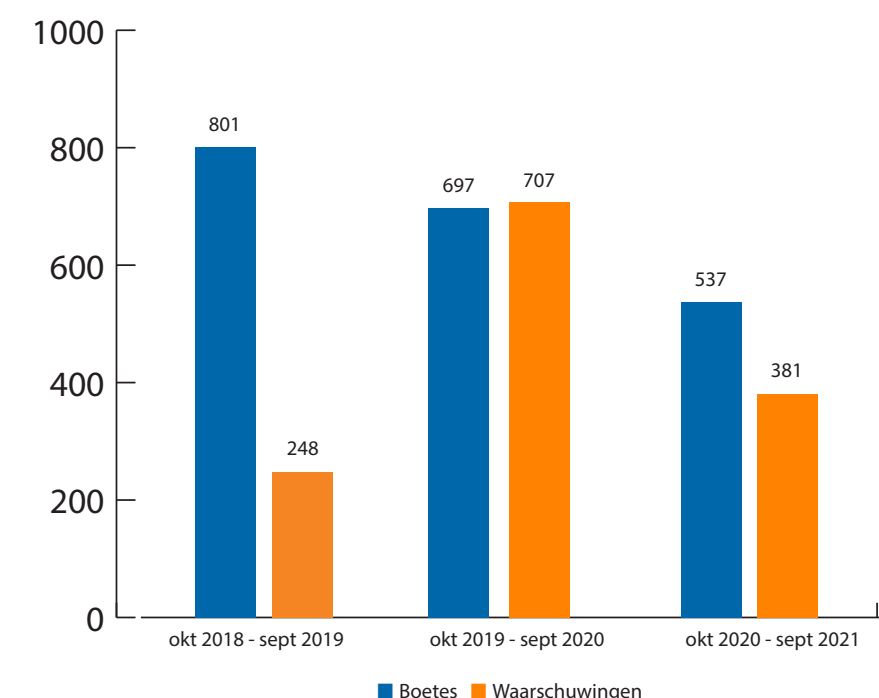
3.4.2 Fietsen

3.4.3 Verkeersovertredingen

Leiden is een drukke stad met veel verkeersgebruikers en verkeersovertredingen komen daarom met regelmaat voor. In de cijfers van de afgelopen periode is een daling te zien in het aantal interventies. Zo zijn er minder boetes en waarschuwingen uitgedeeld in de periode van oktober 2020 – september 2021 ten opzichte van de periode van oktober 2019- september 2020. Dit hangt grotendeels samen met de inzet op de Handhaving van de coronamaatregelen, en het feit dat er gedurende de lockdowns minder verkeer op straat aanwezig was.

3.4.3 Verkeersovertredingen

Daarnaast is er ook in kaart gebracht hoeveel brom-, snor- en normale fietsen in het voetgangersgebied in overtreding waren. Ook hier valt duidelijk uit te herleiden dat door de inzet op de coronamaatregelen er minder inzet heeft plaatsgevonden op het controleren in de voetgangersgebieden. Dit had, gelet op het rustiger straatbeeld en de gesloten winkels / horeca ook minder prioriteit. In verband met een aantal gerichte handhavingsacties in de binnenstad viel het aantal boetes in het jaar 2019-2020 ook fors hoger uit dan het jaar daarvoor.

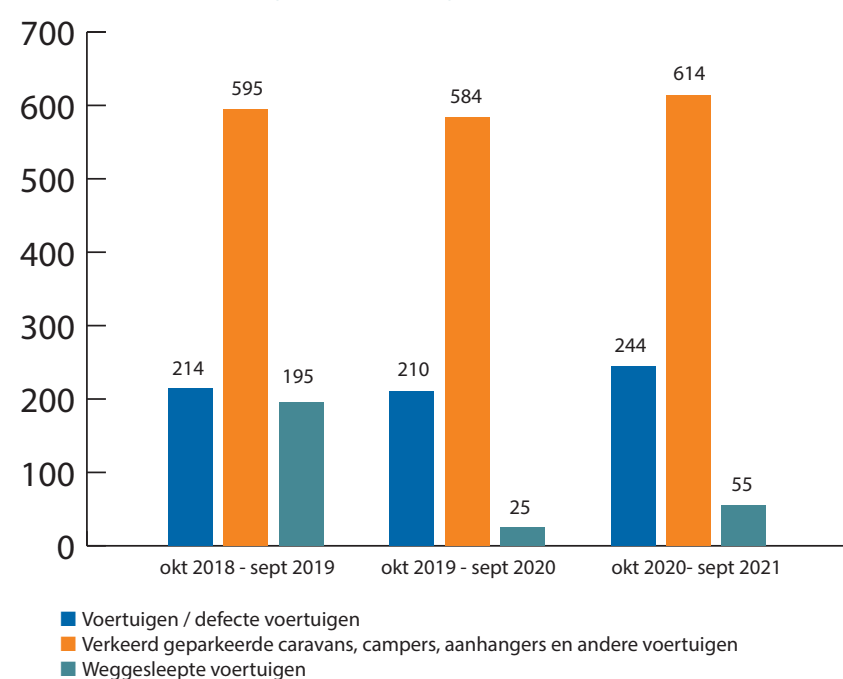
Fietzers in voetgangersgebieden

	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Boetes	475	1161	209
Waarschuwingen	377	372	264
Waarnemingen	262	216	61
Totaal aantal interventies	1114	1749	534

3.4.4 Wegslepen van voertuigen

In de onderstaande tabel zijn het aantal waarnemingen van voertuigwrakken / defecte voertuigen en verkeerd geparkeerde andersoortige voertuigen weergegeven. Naar aanleiding van de waarnemingen van onze BOA's (of meldingen van inwoners) over voertuigen die een geruime tijd ergens geparkeerd staan, wordt met enige regelmaat een bestuursdwangprocedure opgestart om een voertuig uit de openbare ruimte te verwijderen. De eigenaar krijgt nog een periode de tijd om zelf actie te ondernemen, maar als dit niet gebeurt dan wordt het voertuig weggesleept. Het aantal waarnemingen van verkeerd geparkeerde auto's en aanhangers is door de jaren heen stabiel. Het aantal weggesleepte voertuigen is wel sterk afgenomen. Afgelopen jaar zijn er 55 voertuigen weggesleept. In de periode 2019-2020 was dit aantal 95. De verklaring voor deze afname heeft waarschijnlijk te maken met de coronamaatregelen. Aangezien er minder evenementen waren in de stad, waren er minder voertuigen die nog op evenemententerreinen geparkeerd stonden en weggesleept moesten worden.

3.4.4 Waarnemingen voertuigen

3.5 Veilige stad

3.5.1 Evenementen

Handhaving is aanwezig bij alle grotere evenementen. Onder grotere evenementen worden meer risicovolle evenementen verstaan. Bij deze evenementen treffen hulpdiensten samen met de gemeente voorbereiding. Er wordt risicogericht gecontroleerd aan de hand van een risicoscan. Handhaving controleert bij deze evenementen onder andere de vergunningsvoorschriften, op de eindtijd van het evenement en op de verkoop van alcohol zonder vergunning. Tot slot is Handhaving verantwoordelijk voor het algemene toezicht zoals controle op wildplassen en ander asociaal gedrag. Daarnaast draagt Handhaving vaak ook bij aan hulpverlening. Bij een aantal evenementen zijn de werktijden ook 's nachts. Tijdens evenementen werkt Handhaving intensief samen met de politie. Door de coronacrisis hebben er nauwelijks evenementen meer plaatsgevonden, enkele kleine (A-)evenementen konden nog wel doorgang vinden. In de periode oktober 2020 tot/met september 2021 zijn er door Team Vergunningen nog 93 (pré-corona waren dit er 370) vergunningen verleend, waarvan 1 voor een groot evenement (pré-corona waren dit er 20).

Evenementen zoals Koningsdag konden geen doorgang vinden, maar vroegen alsnog om extra inzet van Handhaving om te kijken of het rustig bleef in de stad en er geen illegale feestjes werden georganiseerd. Vandaar dat Handhaving toch op volle sterkte aanwezig was.

Leidens Ontzet valt nét buiten de verslagperiode (tot 1 oktober), maar toch laten we dit niet onvermeld. De voorbereidingen waren intensief. Van tevoren zijn verschillende scenario's uitgewerkt door politie en gemeente over hoe om te gaan met eventuele massale toestroom van feestvierders. Pas laat werd bekend welke regelgeving zou gelden tijdens 3 oktober wat betreft horeca en evenementen. Dit zorgde ervoor dat de plannen meerdere keren moesten worden gewijzigd en er veel flexibiliteit van onder andere Handhaving werd verwacht. De diverse coronamaatregelen zoals de vervroegde sluitingstijden van de horeca en het gebruik van QR-codes maakten het verloop van het Ontzet ook onvoorspelbaarder en spannender dan normaal. Tijdens 2 en 3 oktober werd gewerkt met een uitgebreid Veiligheidsteam. Zij hebben de situatie intensief gemonitord. Er waren een aantal moeilijkheden rondom het jongerenfeest bij Matilo, maar al met al kijken we tevreden terug op het verloop van de 2 en 3 oktober 2021.

3.5.1.1 Jaarwisseling

Afgelopen jaar was er tijdens de jaarwisseling een harde lockdown en gold een algeheel vuurwerkverbod. Alle publiek toegankelijke locaties, horeca en niet-essentiële winkels waren dicht en er mochten maximaal twee personen op bezoek komen. Hierdoor kreeg naast de openbare orde en veiligheid, de handhaving op de coronamaatregelen prioriteit. Verwacht werd dat er veel illegale feesten en samenkomsten zouden zijn. Dit viel uiteindelijk erg mee.

Handhaving werkt op oudjaarsavond tot 22:00 uur 's avonds. Politie, jongerenwerk en handhaving werken intensief samen in de aanloop naar en tijdens oudjaarsavond. Mede door onze aanwezigheid overdag en in de avond kan politie zich meer focussen op de nacht. In de nacht spelen met name openbare orde en veiligheidskwesties en daartoe is handhaving niet voldoende toegerust. Onze meerwaarde zit met name in de periode voorafgaand aan de jaarwisseling.

3.5.1.2 Demonstraties

Zoals al onder het thema Covid-19 vermeld is het maatschappelijk ongenoegen toegenomen tijdens de coronacrisis. Dit heeft geleid tot meer demonstraties. Handhaving gaat langs bij elke demonstratie. Hoewel de primaire bevoegdheid rond de handhaving van de openbare orde bij de politie ligt, ondersteunt Handhaving waar dit mogelijk is de politie en wordt gezamenlijk opgetreden bij ongeregelde heden. De grotere demonstraties zoals 'black lives matter' en 'unmute us' vergen meer capaciteit en voorbereiding dan de kleinere demonstraties.

3.5.2 Ondermijning

"Je gaat het pas zien als je het door hebt."

Dit is de slogan van de bewustwordingscampagne van de aanpak van ondermijning. BOA's zijn de ogen en oren van de gemeente Leiden en kunnen daardoor vroegtijdig signaleren. De rol van handhaving in de aanpak ondermijning is met name signalerend en versterkt de informatiepositie van de gemeente. Om die reden zijn alle BOA's opgeleid tot het herkennen van signalen van ondermijning. De BOA's met als taakaccent drank en horeca (DHW) hebben dit jaar ook nog een aparte training gehad met de focus op ondermijning in horeca. Daarnaast heeft handhaving een signalerende functie voor wat betreft jeugd die dreigt af te glijden in de georganiseerde (drugs)criminaliteit. Ook zijn er enkele BOA's met het taakaccent ondermijning. Zij zijn voor Team Veiligheid /

Ondermijning de liaisons (spoorhouder) en hebben onder andere geïnvesteerd op het verbeteren van de rapportages van signalen en gaan mee tijdens integrale controles met politie, omgevingsdienst, bouwtoezicht en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). In 2021 zijn er in totaal 7 integrale controles geweest. De uitvoering van integrale controles is zeer waardevol in het kader van de versterking van de eigen informatiepositie. Locaties worden gecontroleerd op naleving van vergunningen en diverse wet- en regelgeving waaraan de ondernemers zich dienen te houden. De controles leverden aanknopingspunten voor nader onderzoek op. In het afgelopen jaar is naar aanleiding van een integrale controle ook eenmaal een vergunning ingetrokken.

Aanvullend zijn de Wijkboa's ook al enkele jaren betrokken bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Binnen deze aanpak worden signalen van mogelijke adresfraude uitgelopen. Deze aanpak heeft in verband met de focus op de coronamaatregelen echter stilgelegen in 2021.

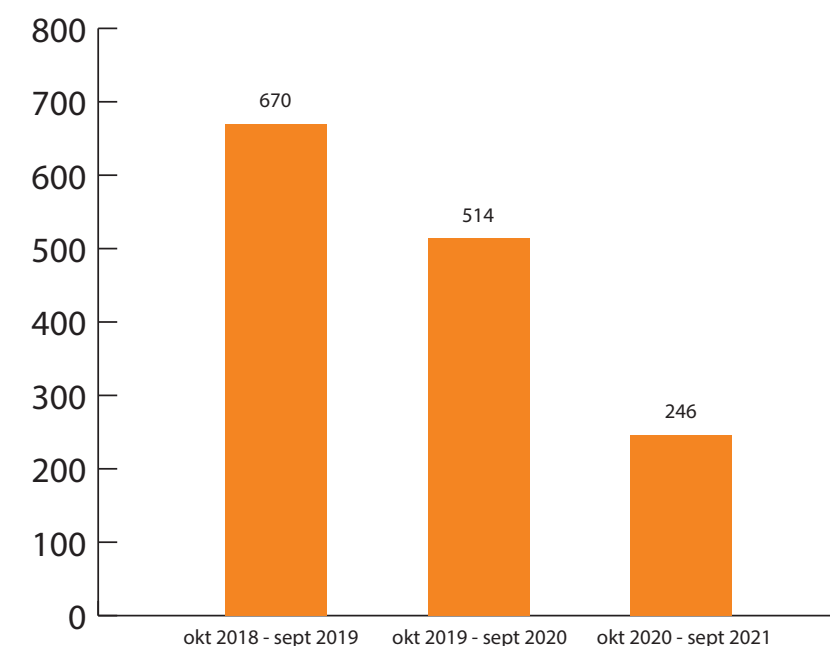
3.5.3 Overlast horeca en alcoholgebruik

Afgelopen jaar was door de coronamaatregelen voor de vele horecaondernemers in de stad een bijzonder zwaar jaar. Vanaf 14 oktober 2020 tot 28 april 2021 was de horeca volledig gesloten. Vanaf 28 april 2021 kwamen er versoepelingen. Een grove schets van de versoepelingen is als volgt; eerst mochten de terrassen open, begin juni mochten horecagelegenheden open voor uit eten, eind juni werden de voorwaarden zoals de sluitingstijd verder verruimd en vanaf augustus werden de voorwaarden nog verder verruimd. Eind september is de horeca nog steeds niet volledig geopend en geldt een sluitingstijd om 00.00 uur en moeten bezoekers een coronatoegangsbewijs laten zien.

Kort samengevat hebben de gebruikelijke controles van horecagelegenheden vanwege de coronamaatregelen dus grotendeels stilgelegen. De aandacht en inzet is gegaan naar het handhaven van bovengenoemde coronamaatregelen voor horeca. Handhaving is bij nieuwe regelgeving vaak eerst preventief naar horecagelegenheden toegegaan om ze te wijzen op de geldende regels en het gesprek met de eigenaar aan te gaan. In de (vervolg)handhaving is gekozen om een bestuursrechtelijke route te volgen in plaats van een strafrechtelijke aanpak. Zodoende zijn horecaondernemers niet beboet, maar is gekozen voor het opleggen van een last onder dwangsom (LOD). Deze maatregel is een stevige (laatste) waarschuwing. Bij een volgende door Handhaving of politie geconstateerde overtreding verbeurt de dwangsom en moet het dwangsombedrag worden betaald. Een LOD is een herstelsanctie en richt zich op het voorkomen van herhaling van de gemaakte overtreding. De meest voorgekomen overtreding waarbij een LOD is opgelegd is verboden openstelling van een eet- en drinkgelegenheid. Afgelopen jaar zijn met behulp van Juridische Handhaving 38 bestuurlijke maatregelen opgelegd. Het gaat om 37 lasten onder dwangsom en 1 schriftelijke waarschuwing.

Ook de integrale controles vanuit het Haags Economisch Interventie Team (HEIT-team) hebben grotendeels stilgelegen. Deze integrale controles zijn in juni gedeeltelijk weer opgepakt en richten zich op misstanden o.a. in de horeca. Wekelijks schuift handhaving aan bij het Klein Horeca Overleg (KHO). In het KHO worden o.a. alle meldingen die zijn binnengekomen bij de horecaklachtenlijn besproken en wordt met Team Vergunningen/ Handhaving en de politie gezamenlijk bepaald wat daar mee gebeurt.

3.5.3.1 Horecaklachtenlijn

Via de horecaklachtenlijn zijn afgelopen jaar 246 klachten binnengekomen. De sterke daling van het aantal klachten hangt overduidelijk samen met de lockdownmaatregelen. In de cijfers is ook zichtbaar dat het aantal klachten weer toenam in de periode dat de coronamaatregelen werden versoepeld en de horeca weer tot later open mocht. Handhaving gebruikt de binnengekomen klachten bij het prioriteren van toekomstige controlelocaties.

3.5.3.2 Alcoholwet

Op 1 juli 2021 is de nieuwe Alcoholwet (voorheen Drank- en Horecawet) in werking getreden. Hieraan zijn een aantal regels toegevoegd en hebben gemeente extra bevoegdheden via verordeningen. Deze Wijzigingswet heeft verder geen grootschalige gevolgen voor de DHW-BOA's.

De structurele inzet die er vanuit Handhaving is geweest rondom het toezicht in de horeca op de coronamaatregelen vertaalt zich niet direct naar de onderstaande resultaten / het totaal aantal interventies, aangezien deze vooral zijn geregistreerd onder de interventies in het kader van Covid-19.

DHW-vergunningen en horecaoverlast

	Okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Boetes	3	5	0
Inspecties	425	351	49
Waarnemingen	75	115	85
Waarschuwingen	2	4	2
Bestuurlijke schriftelijke waarschuwingen	43	38	15
Bestuurlijke maatregel: LOD	-	10	37
Totaal aantal interventies	548	523	192

3.5.4 Jeugdoverlast

BOA's controleren veel op bekende overlastlocaties, dit heeft een preventieve werking. Er worden afspraken gemaakt met jeugd en er worden regelmatig jeugdigen van overlastlocaties weggestuurd. Met veel jeugd valt goed afspraken te maken. Dit type overlast is soms ook seizoensafhankelijk. Jeugd- en wijkboa's werken samen met de stedelijke jeugdaanpak van de gemeente Leiden, de lijnen zijn hierdoor korter. Wanneer jeugd wordt aangetroffen waar wij ons zorgen over maken, weten we de stedelijke jeugdaanpak makkelijk te vinden. De stedelijke jeugdaanpak bestaat uit overleggen samen met de partners uit de wijk, zoals wijkagenten en jeugd en jongerenmakelaars van de organisatie Samen Ondernemend Leren (SOL). Naast deze overleggen hebben de (jeugd)BOA's veelvuldig contact met de ketenpartners over jeugdoverlast in de verschillende wijken.

Sinds 2019 wordt er meer ingezet op jeugd en is het gelukt de jeugdboa's gebiedsgericht in te zetten. Inzet op jeugd gebeurt in samenwerking met de politie. Er vinden reguliere overleggen plaats tussen BOA's en politie en in de zomerweekenden regelmatig een koppel tot 1 uur 's nachts of later om jeugdplekken te bezoeken. De capaciteit van politie en BOA's is schaars, waardoor we deze zo slim mogelijk proberen in te zetten. Het is mooi om te zien dat de jeugdboa's goed in contact zijn met veel jeugd uit hun wijk. Het komt geregeld voor dat als een groepje jeugd een andere BOA tegenkomt ze bijvoorbeeld vragen om de groeten te doen aan een van onze jeugdboa's.

3.5.4.1 Gebiedsgerichte aanpak

Afgelopen jaar was er zowel in de Stevenshof als in het Bos en Gashuisdistrict een enorme toename van jeugdoverlast. Dit vroeg per direct inzet vanuit diverse partners, waaronder handhaving. Voor handhaving betekent dit met name extra surveilleren op diverse overlastlocaties en in gesprek gaan met jongeren. Waar in gesprek gaan niet meer het gewenste effect had, werden bestuurlijke maatregelen ingezet. Meestal wordt eerst gestart met een waarschuwingsbrief en gesprek met kind en ouders en wanneer dat ook niet helpt wordt de (preventieve) last onder dwangsom ingezet. Deze maatregel is een stevige (laatste) waarschuwing. Bij een volgende door Handhaving of politie geconstateerde overtreding verbeurt de dwangsom en moet het dwangsombedrag worden betaald.

De intensieve wijkaanpak in het Jacques Urlusplantsoen (JUP) heeft als doel om samen met de partners het JUP veilig en leefbaar te houden. De jeugdboa's spelen een belangrijke rol in deze aanpak.

Zoals onder het thema covid-19 al benoemd, is de jeugdoverlast afgelopen maanden toegenomen vanwege de coronacrisis. De inzet hierop is niet precies te duiden doordat een deel op jeugdoverlast is geschreven en een deel op covid-19. Afgelopen jaar zijn er bijna 5230 waarnemingen gedaan op dit specifieke thema. Dit is iets meer dan vorig jaar. Het is echter niet goed na te gaan hoeveel keer gesanctioneerd is met officiële bekeuringen/waarschuwingen, omdat sommige zaken onder andere categorieën in het systeem komen. Bijvoorbeeld wildplassen of overlast door alcohol of drugs.

De gemeenteraad is in januari 2021 met een uitgebreide rapportage apart geïnformeerd over het thema jeugdoverlast. Deze rapportage is aangevuld met nieuwe data over afgelopen jaar en zal op een later moment opnieuw worden gepresenteerd aan de gemeenteraad.

3.6 Aantrekkelijke stad

Het hoofddoel van het thema aantrekkelijke stad is ervoor zorgen dat de monumentale stad goed uit de verf komt. Hierbij wordt met name ingezet op markten, overige uitstallingen in de openbare ruimte en de seizoensgebonden overlast op de Leidse wateren.

3.6.1 Overlast op het water

Varen is afgelopen jaren in populariteit toegenomen en de coronacrisis heeft hier nog een schepje bovenop gedaan. In de periode dat er weinig mogelijk was vanwege de coronamaatregelen werd er, bij goed weer, volop gevaren door de grachten. Afgelopen jaar was het laatste jaar van de vaarcampagne, echter is deze vanwege de coronacrisis gedeeltelijk in het water gevallen. Communicatie heeft posters verspreid onder woonbootbewoners en af en toe wat berichten geplaatst. De reguliere surveillances op het water zijn wel doorgegaan, maar desondanks blijft het aanpakken van asociaal vaargedrag een ingewikkeld probleem. Domeinoverstijgend werken biedt daarin wel deels soelaas.

3.6.1.1 Domeinoverstijgend werken: pilot handhaving op het water

Na aanvankelijk uitstel door Covid-19 is in april van 2021 is de pilot Domeinoverstijgend werken (‘waterpilot’) voor BOA’s van start gegaan. Deze pilot houdt in dat BOA’s die werkzaam zijn in domein I (openbare ruimte) kunnen handhaven op bepaalde feiten uit het Binnenvaart Politie Reglement (domein II – milieu, welzijn en infrastructuur). Deze pilot wordt gedaan binnen de bredere verkenning van het ministerie van Justitie en Veiligheid om te kijken hoe en of flexibele domeinoverstijgende inzet van gemeentelijke BOA’s kan bijdragen aan effectieve en efficiënte handhaving.

Handhaving neemt deel aan deze pilot en is enthousiast dat er op landelijk niveau beweging lijkt te komen in de mogelijkheden van domeinoverstijgend werken. Echter, in de praktijk zijn de mogelijkheden en resultaten van deze pilot zeer beperkt. Dit komt doordat beboeten op snelheidsovertredingen niet mogelijk is, omdat dit naar opvatting van het Openbaar Ministerie geen leefbaarheids- maar veiligheidsvraagstuk is en daarmee toebehoort aan de politie. Er heeft een extra vaartraining plaatsgevonden en er is veel (preventieve) inzet geweest in het vaarseizoen. In de praktijk zijn er soms wel mogelijkheden om op te treden tegen hardvaarders, indien het varen gepaard gaat met hinderlijke golfslag of geluidsoverlast.

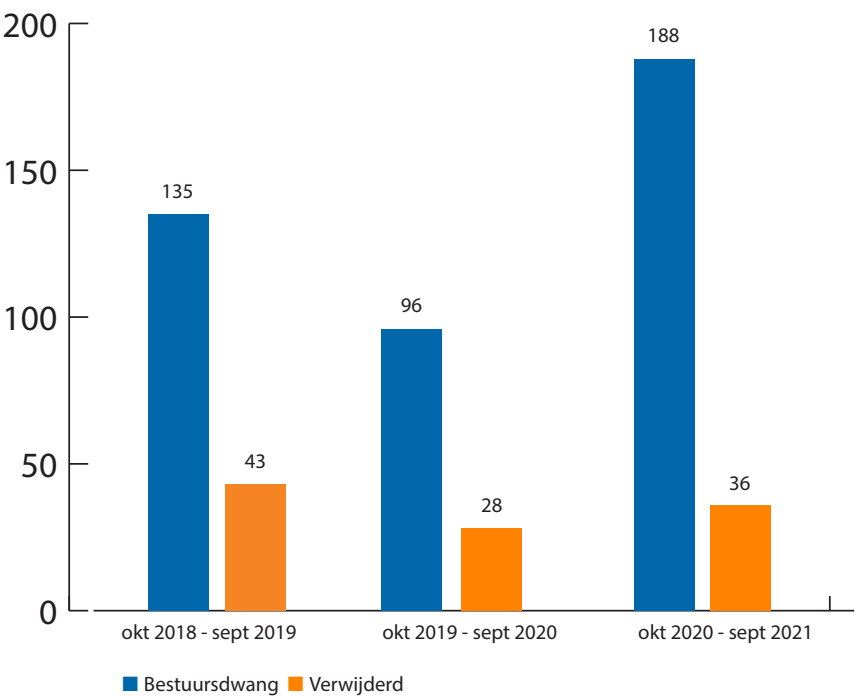
Handhaving op het water

	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Waarnemingen	604	727	941
Waarschuwingen	4	26	12
Combibonnen	6	20	9
Totaal aantal interventies	614	773	962

In 2021 is in samenwerking met vergunningen openbare ruimte meer inzet geweest op het verwijderen van verwaarloosde boten en wrakboten. Vaak blijkt het aanbrengen van een bestuursdwang op een boot al voldoende, en wordt de boot in de navolgende periode verwijderd. In het afgelopen jaar zijn er desondanks toch 36 boten verwijderd. Dit zorgt ervoor dat de boot van andere mensen die een vergunning hebben voor de desbetreffende plek weer op die plek kan liggen, of (indien de plek überhaupt niet vergund is) dat het openbaar water weer vrijkomt voor de doorvaarbaarheid. De praktijk leert dat dit type verwijderingen wel meer inzet vereist dan het weghalen van voertuigen op het land.

Tenslotte hebben er afgelopen jaar enkele controles plaatsgevonden op bedrijfsvaartuigen plaatsgevonden. Ook de rederijen zijn in het afgelopen jaar meermaals gecontroleerd, onder meer in het kader van de coronamaatregelen.

3.6.1.1 Vaartuigen

3.6.2 Terrassen

Vanwege de coronacrisis hebben alle horecagelegenheden met een terrasvergunning een mogelijkheid tot uitbreiding van de terrassen gekregen. Hierop heeft m.b.t. de coronamaatregelen actieve controle plaatsgevonden. Het overgrote deel van de horeca in Leiden zich heeft ontzettend ingespannen zo goed mogelijk aan alle coronamaatregelen te voldoen.

3.6.3 Uitstallingen/objecten in de openbare ruimte

Het doel van de handhaving op uitstallingen en objecten in de openbare ruimte is het creëren van een nette, mooie uitstraling in Leiden. Handhaving spreekt ondernemers aan wanneer stoepborden niet aan de vereisten voldoen of op de verkeerde plek staan, spreekt bedrijven aan op bijvoorbeeld zadelhoesjes of objecten in de openbare ruimte en treedt op tegen illegale spandoeken en reclame-uitingen. Indien bij illegale reclame-uitingen de veroorzaker bekend is, krijgt de veroorzaker afhankelijk van de situatie soms kort de tijd om zelf de overtreding ongedaan te maken. Vaak is dan het probleem opgelost en vindt geen recidive plaats. Ook in 2021 is minder ingezet op dit thema vanwege de inzet op de coronamaatregelen.

Controles uitstallingen reclame			
	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Boetes	8	0	0
Waarschuwingen	57	8	5
Waarnemingen	106	36	16
Totaal aantal interventies	171	44	21
Controles uitstallingen (algemeen)			
	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 - sep 2021
Boetes	6	0	4
Waarschuwingen	34	0	2
Waarnemingen	78	36	25
Totaal aantal interventies	118	36	31

Naast de controles op uitstallingen en reclame heeft handhaving 11 waarnemingen en 1 waarschuwing op het wildplakken van stickers en posters en 4 waarnemingen op gevelreclame. Het kan soms bij 1 waarneming gaan over 50 verkeerd geplaatste borden waartegen opgetreden wordt, bijvoorbeeld langs doorgaande wegen.

3.6.4 Markten en standplaatsen

Vooral de BOA's met het taakaccent markt zorgen ervoor dat de markt in goede banen wordt geleid (toewijzen plaatsen, betalingen voor standplaatsen) en handhaven op de gelende regels waar dit nodig is. Wekelijks is er op woensdag en zaterdag markt in het centrum van Leiden, op dinsdag bij winkelcentrum bij Luifelbaan, op donderdag bij winkelcentrum de Stevensbloem en op vrijdag bij winkelcentrum de Kopermolen. Op alle 5 de bovengenoemde markten in Leiden wordt gehandhaafd door BOA's. Ook wordt de avond voorafgaande aan de markten een schouw gedaan of het marktterrein voor de volgende dag in orde is en niet wordt geblokkeerd door bijvoorbeeld bouwsteigers.

Ook in 2021 heeft de markt veel inzet van handhaving gevraagd. Vanwege de corona-crisis waren de te drukke markten in het centrum op woensdag en zaterdag reeds in 2020 al tijdelijk verplaatst naar de Beestenmarkt en de Lammermarkt. Deze verplaatsing heeft geleid tot problematiek met betrekking tot het innemen van standplaatsen. De BOA's hebben daar dan ook actief op gehandhaafd. Inmiddels zijn de beide markten weer terug verplaatst naar de Nieuwe Rijn en Botermarkt. In verband met de coronamaatregelen mochten de marktkooplui ook geen / minder statafels met proeverijtjes of andersoortige uitstallingen rondom hun kraam neerzetten. Dit om te voorkomen dat bezoekers rondom kramen zouden blijven hangen en de doorstroming zou stokken.

Markt	okt 2018 – sep 2019	okt 2019 – sep 2020	okt 2020 – sep 2021
Boetes	8	14	1
Waarschuwingen	4	8	2
Lasten onder dwangsom	-	20	
Waarnemingen	1075	909	1227
Totaal aantal interventies	1087	931	1230

Naast de interventies uit bovenstaande tabel zijn er sinds de verplaatsing van de markt 23 preventieve lasten onder dwangsom opgelegd aan vergunninghouders op de markt. Een preventieve last onder dwangsom wordt opgelegd wanneer een vergunninghouder zich niet houdt aan de regelgeving m.b.t. de standplaats, de marktverordening of de noodverordening. De BOA's leggen de overtreding (fotografisch) vast en Team Vergunningen openbare ruimte geeft hier vervolgens opvolging aan en zorgt voor uitwerking van de last onder dwangsom.

4. Handhaving in het nieuws/online

We communiceren op basis van het uitvoeringsprogramma en de vertaling van het programma in het uitvoeringsplan. De communicatie gaat steeds gericht over acties van de handhavers en de resultaten die geboekt worden. Door te communiceren over handhaving versterken we het effect van de handhaving. Daarnaast gaat er een preventieve werking uit van de communicatie over handhaving.

Afhankelijk van de doelstelling, de doelgroep en de mogelijkheden zetten we verschillende – en gerichte – middelen en mediakanalen in. We starten onze communicatieacties door van buiten naar binnen informatie te verzamelen, bijvoorbeeld door social media te monitoren (met hulp van de Newsroom) en via contacten met wijkorganen, ondernemersverenigingen en wijkregisseurs. Deze informatie helpt ook om gericht te kunnen handhaven. De uitgangspunten zijn:

- We halen buiten naar binnen.
- We communiceren vooraf, tijdens en/of na een actie (bijvoorbeeld de Clean Sweeps).
- We verwoorden een positieve boodschap.
- We delen succesverhalen.
- We spelen steeds in op actualiteiten en betrekken de pers zoveel mogelijk.
- Ook communiceren we gericht op bepaalde doelgroepen of locaties.

Communicatieplan

Op basis van het uitvoeringsprogramma maken we een communicatieplan. Hierbij maken we ook een communicatiekalender zodat we een duidelijk overzicht hebben van de communicatie-acties door het jaar heen. Naast specifieke handhavingsacties zetten we hier jaarlijks terugkerende landelijke campagnes zoals de week van de veiligheid en de week van respect op, omdat dit logische momenten zijn om te communiceren over veiligheid en handhaving. Ook communiceren we rond jaarlijks terugkerende momenten en evenementen zoals de start van het vaarseizoen, 3 oktober en de jaarwisseling. De EL CID-week grijpen we aan om te communiceren over onderwerpen die voor studenten relevant zijn, zoals fietsen en regels in de parken. Komend jaar willen we aan de slag met een communicatieplan aanpak agressie en geweld tegen **BOA's**.

**Je ziet
meer als
je rustig
vaart.**

Integrale controle in uitvoering

Controle op naleving van regels om Leiden veilig te houden en een gezond woon- en ondernemersklimaat te bevorderen.

Wij hebben een integrale controle uitgevoerd bij een pand bij u in de buurt

We willen hiermee nagaan of bedrijven, pandeigenaren en/of (ver)huurders zich aan de regels houden. We doen dit om Leiden veilig te houden en het gezonde woon- en ondernemersklimaat te bevorderen. Hiermee voorkomen we dat ondernemers die te goeder trouw (bonafide) zijn in het nauw komen. Het levert immers onoverwinnelijke concurrentie op als de ene ondernemer zich veel en de ander zich niet aan de regels houdt. Wij zullen niet communiceren over bevindingen op specifieke adressen. Het feit dat we een pand bij u in de buurt hebben gecontroleerd wil niet zeggen dat de regels hier niet worden nageleefd.

Verdachte situatie
Heeft u een verdachte situatie gezien of het gevoel dat er iets niet klopt? Deel dit met de politie (tel. 0900 - 88 44) of Meld misdaad anoniem (tel. 0800 - 70 00) / meldmisdaadanoniem.nl.

Meer informatie:
www.leiden.nl/ondernijning

Leiden

Berichtgeving in Stadsnieuws en Stadskrant

We publiceren berichten in Stadsnieuws en Stadskrant over acties, zoals Clean Sweeps, handhaving op het water en in parken en fiets- of botenverwijderacties. Rond belangrijke momenten/evenementen zoals de start van het vaarseizoen, 3 oktober en de jaarwisseling stellen we een speciaal katern samen voor de Stadskrant, waarin we ook aandacht geven aan Handhaving. Ook plaatsen we een paar keer per jaar een column van de burgemeester in de Stadskrant.

Vier oud en nieuw warm

Leiden vuurwerkvrij het nieuwe jaar in

Leiden leiden.nl/oudennieuw

Clean Sweep Slaaghwijk schoon

**18
OKT.
TOT
1
NOV.**

Team Handhaving (gemeente Leiden) zet zich samen met diverse partners in voor een **prettige leefomgeving in de Slaaghwijk**. Tijdens deze clean sweep zetten we vooral in op de aanpak van zwerfvuil, vuilnis dat naast de containers wordt gezet en achtergelaten winkelwagens. **Meer weten? Neem contact op met wijkboa Maurits via 14 071.**

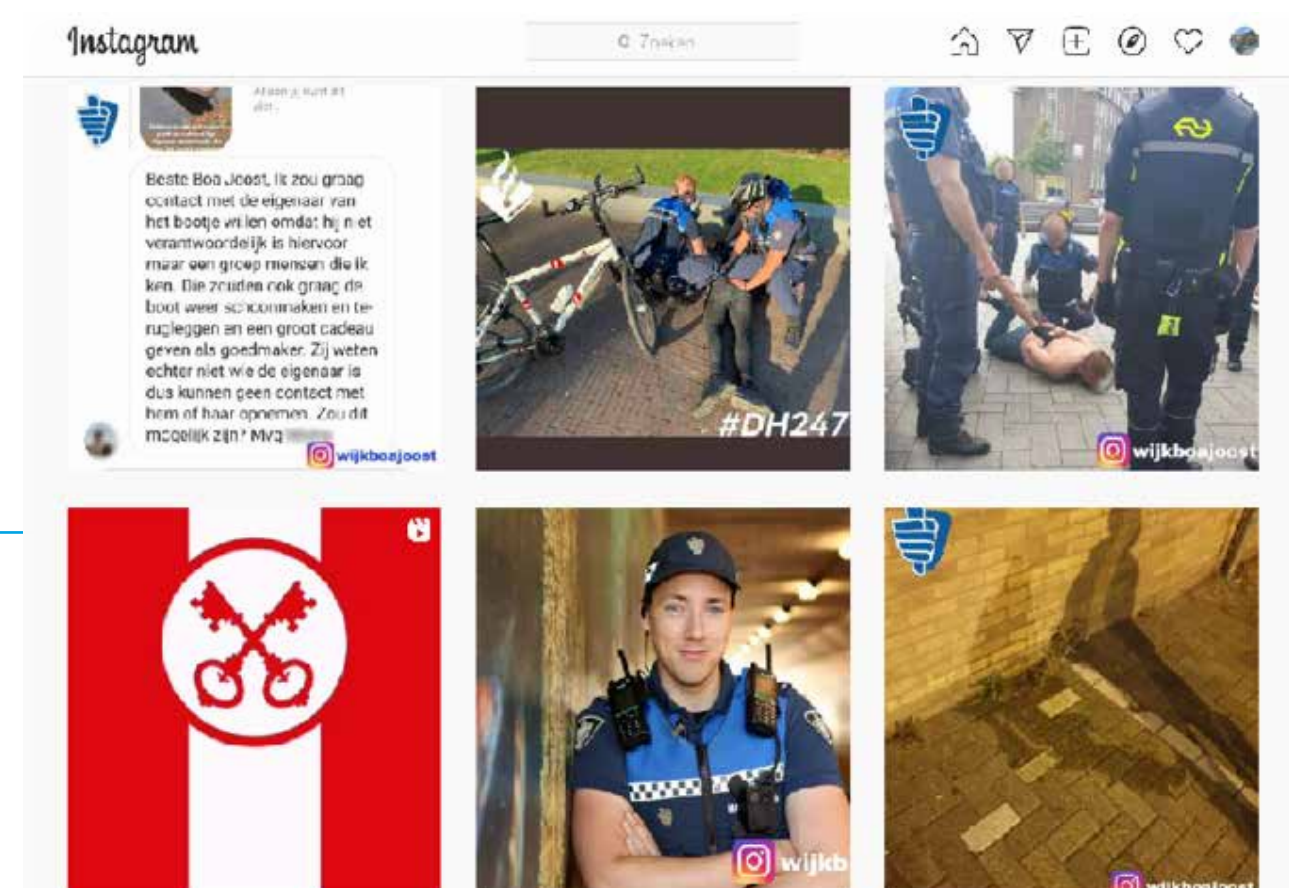
Maurits, wijkboa Leiden-Noord

 leiden.nl/handhaving 14 071

Leiden

Social media

Verschillende handhavers hebben een eigen Instagramaccount dat zij inzetten om te communiceren over hun werk. Communicatie heeft deze handhavers vooraf wat tips & trics gegeven en als ons iets opvalt of als de desbetreffende handhavers vragen hebben, kunnen ze bij de communicatieadviseurs terecht. Af en toe geven we aandacht aan deze accounts in berichtgeving in Stadskrant en Stadsnieuws.

Daarnaast worden social media (Facebook, Twitter, LinkedIn en Instagram) ingezet om te communiceren over belangrijke ontwikkelingen of acties, zoals clean sweeps, handhaving in parken en op het water, fietsverwijderacties, koffiemomenten etc.

Pers

We versturen persberichten om campagnes aan te kondigen en over belangrijke ontwikkelingen te communiceren. Bijvoorbeeld een vaarcampagne of een campagne over de jaarwisseling of om de vuurwerkvrije zones bekend te maken. Ook brengen we een persbericht uit over dit uitvoeringsprogramma.

Naast 'gewone' persvragen, krijgen we geregeld verzoeken van journalisten om een dienst mee te lopen met Handhaving. We werken hier vaak aan mee. Op die manier werken we aan een goede relatie met de pers en we zien dat de artikelen die hieruit volgen vaak een goed beeld geven van het werk van de handhavers. Hiermee dragen ze bij aan positieve beeldvorming rond Handhaving.

De gemeente werkt al een paar seizoenen mee aan het televisieprogramma 'Overtreders', voorheen 'De handhavers'. Hierin wordt een viertal Leidse boa's gevolgd tijdens hun werk. De ervaringen met dit programma zijn positief en de samenwerking wordt komend jaar dan ook voortgezet.

Beeldbank

'Een beeld zegt meer dan duizend woorden', daarom laten we geregeld foto's maken door een professionele fotograaf van boa's tijdens hun werk en bijv. de wijkboa's. Bij de berichten die we plaatsen via de diverse kanalen, plaatsen we zo mogelijk een bijpassende foto. We laten ook geregeld foto's maken tijdens acties, zoals een Clean Sweeps of fietsopruimactie. Deze publiceren we dan bij een bericht over de resultaten van zo'n actie.

5. Uitvoeringsprogramma Handhaving 2022

In het Uitvoeringsprogramma wordt een weergave gegeven van de werkzaamheden van Team Handhaving in 2022. Allereerst wordt stilgestaan bij de eventuele impact van coronamaatregelen op het werk van Handhaving. Vervolgens worden de drie prioriteits-thema's uitgelicht en wordt de reguliere inzet van Handhaving in het kader van een schone, bereikbare, veilige en aantrekkelijke stad behandeld.

5.1 Voorbehoud Handhaving coronamaatregelen

Handhaving vermoedt dat ook in 2022 tijd en capaciteit zal moeten worden geïnvesteerd in toezicht op en handhaving op coronamaatregelen. Het toezicht op coronamaatregelen en eventuele bijkomende overlast heeft voor Handhaving de hoogste prioriteit. Dit gaat echter wel ten koste van de reguliere inzet van Handhaving op de vier stadsbrede handhavings-thema's. Gekozen wordt om – naar gelang de striktheid en benodigde capaciteit van de coronamaatregelen dit noodzakelijk maken – binnen drie van de vier thema's minder prioriteit te geven aan:

- Schone stad: Afvaldoorzoeken (i.v.m. hygiëne), hondenoverlast, winkelwagentjes
- Bereikbare stad: Verwijderen van fietswrakken, parkeercontroles
- Aantrekkelijke stad: Ligplaatscontroles en het lichten van wrakken, de reguliere vaar-campagne, controles van objecten in de openbare ruimte.

5.2 Prioriteiten Team Handhaving 2022

Voor aankomend jaar worden drie thema's aangemerkt als prioriteiten waar aanvullende aandacht aan wordt besteed en waarvoor (voor zover mogelijk) capaciteit wordt gereserveerd binnen het team. Deze thema's zijn gekozen op basis van de waarnemingen van de BOA's, de verzamelde input en na bestuurlijke consultatie:

5.2.1 Aanpak van afvaloverlast

Gedurende de coronacrisis is de ervaren overlast van afval in de stad duidelijk toegenomen. Er is sprake van een duidelijke toename in de hoeveelheid aangeboden huishoudelijk afval. Dit is ook terug te zien in het aantal afvalhotspotlocaties. Waar deze voor de coronapandemie nagenoeg waren verdwenen, is ook dit aantal weer toegenomen. Rondzwervend afval tast de leefbaarheid en het milieu in de stad aan, en draagt (op termijn) ook bij aan onveiligheidsgevoelens onder inwoners. De aanpak van de overlast van afval wordt daarom geïntensiveerd, onder meer door weer regelmatig Clean Sweeps te organiseren (voor zover de inzet rondom corona dit toelaat) en samen met Stedelijk beheer te controleren op hotspotlocaties.

5.2.2 Aanpak jeugdoverlast

De overlast van rondhangende jeugdgroepen in (onder andere) de Stevenshof, de Kooi, de parken in de binnenstad en rondom het Jacques Urlusplantsoen is sinds de uitbraak van de coronacrisis fors toegenomen. Deze groepen zorgen voor vervuiling van de openbare ruimte en voor onveiligheidsgevoelens in de wijken. Ook is het (potentieel zeer schadelijk) gebruik van lachgas onder jongeren eveneens explosief gegroeid dit is daarom stadsbreed inmiddels verboden. Handhaving heeft afgelopen jaar al fors ingezet op het tegengaan van jeugdoverlast. De overlastlocaties zijn goed in beeld en hier wordt (ook in de avonduren) regelmatig gesurveilleerd. Deze intensieve aanpak wordt dit jaar doorgezet, waarbij bijvoorbeeld ook de inzet van BOA's in burger tot de opties behoort.

5.2.3 Toezicht op het water

In de laatste jaren is het steeds drukker geworden op de Leidse wateren. De grachten zijn op zonnige dagen gevuld met bootjes en mensen weten ook de singelparken steeds beter te vinden. De overlast op het water, bijvoorbeeld van hardvaarders en boten met muziek, neemt ook duidelijk toe. Deze ontwikkelingen vragen om een intensievere aanpak die echter nog niet is uitgewerkt. Handhaving kan hierbij het sluitstuk van de aanpak zijn. Dit zal ook inzet van Handhaving vergen, net als de voortzetting van de twee jaar durende pilot 'domeinoverstijgend werken'. Gedurende 2022 zullen de BOA's wederom frequent op het water actief zijn.

5.3 Schone stad

In een schoon en groen Leiden is het prettiger wonen, werken en leven. Afvaloverlast wordt als zeer onprettig ervaren en draagt op een negatieve manier bij aan het straatbeeld, veiligheidsgevoel en de groenvoorzieningen in de stad. Handhaving zet zich samen met Stedelijk beheer in om de stad schoon te maken en te houden. Dit gebeurt door middel van gerichte (preventieve) interventies op overlastlocaties. Voor structurele afvoerproblemen wordt samen met bewoners, ondernemers, wijkbeheerders, woningcorporaties en wijk- of ondernemersverenigingen gezocht naar oplossingen.

5.3.1 Huishoudelijk Afval

Handhaving ziet samen met Stedelijk beheer toe op het correct aanbieden van huishoudelijk afval. Tot de werkzaamheden behoren:

- Informatiedeling met Stedelijk beheer over bijgeplaatst afval en overlastlocaties;
- Het in kaart brengen en tegengaan van aandachtslocaties voor dumpingen, bijplaatsingen en afvalhotspots, onder meer met behulp van Clean Sweeps;
- Het opsporen en beboeten van personen die afval bijplaatsen of dumpen, onder meer door afvaldoorzoekingen;
- Gebiedsgerichte of risicogerichte controles op het juist aanbieden van afval.

In onder andere de Slaaghwijk is nog steeds veel overlast van bijgeplaatst afval.

Daarom worden er in 2022 aanvullende maatregelen getroffen, waaronder de inzet van afvalcoaches en periodieke intensieve controles.

5.3.2 Bedrijfsafval

Als de gemeenteraad medio 2022 akkoord is met de herziening van de regels over het aanbieden van bedrijfsafval, zal het toezicht op de stalling van containers voor bedrijfsafval meer prioriteit krijgen voor Handhaving. Containers die permanent in de openbare ruimte staan worden niet meer gedoogd en hiertegen zal handhavend worden opgetreden. Dit zal om een aanvullende inzet vragen vanuit onze BOA's.

5.3.3 Zwerfvuil / vervuiling openbare ruimte

Handhaving signaleert continue veelvoorkomende zwerfvuillocaties en meldt deze bij Stedelijk beheer. Indien wenselijk, wordt ook gekeken naar aanpassingen in de openbare ruimte (en beschikbare afvalinzamelpunten) om het probleem te verminderen. Zodra er sprake is van afval achtergelaten door hangjeugd, worden deze jongeren hierop aangesproken.

Daarnaast ziet Team Handhaving, zodra er meldingen / signalen zijn van overlast, toe op diverse andere vormen van vervuilingen van de openbare ruimte zoals:

- Het handhaven het voerverbod in de aangewezen gebieden, zodra hier significante overlast wordt ervaren. Het handhaven hierop heeft echter geen prioriteit.
- Het aanspreken en verbaliseren van degenen die illegaal posters en/of stickers aanplakken of zadelhoezen verspreiden.
- Het handhaven van het verbod op winkelwagens in de aangewezen gebieden, zodra deze gebieden zijn vastgesteld.

5.3.4 Hondenoverlast

Toezicht op het aanlijnen van honden en niet opruimen van uitwerpselen blijft een belangrijke taak voor Handhaving. Hierbij wordt ook in 2022 weer de surveillance in burger ingezet. Ook gaat Handhaving door met de positieve publiekscampagne; het uitdelen van cadeautjes aan personen die hun hondenpoep wel netjes opruimen.

5.3.5 Clean Sweeps

De datagedreven en gebiedsgerichte aanpak van Handhaving komt samen in de uitvoering van Clean Sweeps. Het doel is om in 2022 in totaal in elk geval vier Clean Sweeps uit te voeren, waarbij per gebied op basis van de problematiek zal worden gekeken naar de best toepasbare handhavingsstrategie. Aanvullende aandacht gaat uit naar de 'nazorg' in gebieden waar de sweeps zijn uitgevoerd. Dit vraagt om actieve monitoring en tijdige bijsturing zodra de naleving van regels weer verminderd en de ervaren overlast weer toeneemt.

5.3.6 Voorgenomen resultaten in 2022

Door middel van bovenstaande interventies stelt Handhaving zich de volgende doelen:

- De ervaren overlast van afval wordt teruggebracht.
- Het aantal afvalhotspots wordt teruggebracht. Het uiteindelijk streven is om terug te gaan naar de pre-corona situatie met 0 afvalhotspots, maar de haalbaarheid hiervan hangt sterk samen met de geldende coronamaatregelen.
- Het aantal overlastlocaties van bedrijfsafval wordt sterk verminderd.
- De ervaren overlast van honden(poep) en andere vormen van vervuiling blijft laag.
- De Clean Sweeps leiden tot een blijvend verbeterend effect op de omgeving.

De doelstellingen van Handhaving dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen zoals vastgesteld in de programmabegroting 2022. Deze worden gemeten aan de hand van een serie effectindicatoren. Handhaving geldt hierin echter wel als het sluitstuk van de gemeentelijke inzet. Het behalen van de effectindicatoren vraagt om een sluitende aanpak met de ketenpartners. Gelet op de huidige capaciteit, ontwikkelingen rondom het coronavirus, alsmede de behaalde resultaten worden voor 2022 dezelfde streefwaarden aangehouden als voor het afgelopen jaar. De registraties van Handhaving dienen als output voor de behaalde resultaten.

Programmabegroting 2022 – Handhaving Schone Stad		
Gemeentelijke missie		
De gemeente Leiden staat voor een stad met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers. De gemeente Leiden wil de stad behouden voor toekomstige generaties. Om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden moet Leiden zich aanpassen om de gevolgen van klimaatverandering aan te kunnen en de biodiversiteit te vergroten (Programmabegroting 2022, programma 5 Omgevingskwaliteit).		
Programmadoel en -prestatie	Doel	Prestatie
	5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.6 Handhaven gebruik openbare ruimte
	5B2 Stimuleren van een doelmatig gebruik van het openbaar water	5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water

Effectindicatoren	Realisatie 2021	Streefwaarde 2022
5A1.b Percentage inwoners dat ‘behoorlijk wat’ tot ‘zeer ernstig’ zwerfvuil ervaart	44%	39%
5A1.d Percentage inwoners dat ‘behoorlijk wat’ tot ‘zeer ernstig’ hondenpoep ervaart	23%	30%
5A1.h Percentage inwoners dat ‘behoorlijk wat’ tot ‘zeer ernstig’ drijfvuul ervaart	22%	30%

5.4 Bereikbare stad

Leiden is een compacte, bruisende stad. Dit levert ook de nodige verkeers- / mobiliteitsuitdagingen en overlastsituaties op. Team Handhaving zet zich in voor een stad die zowel met de auto, fiets en te voet goed bereikbaar is en blijft. Onze aanpak richt zich op het zo snel mogelijk beëindigen van overlastsituaties na constatering of meldingen. Structurele overlast door parkeren of verkeersvraagstukken worden projectmatig en gebiedsgericht aangepakt, waarbij handhaving het sluitstuk van de aanpak moet zijn. Allerlei wegwerkzaamheden hebben invloed op het gebruik van de weg en de intensiteit van het verkeer op andere plekken.

5.4.1 Autoparkeren

- Handhaving controleert actief op de naleving van de geldende parkeerregimes in de stad. Tot de werkzaamheden behoren:
- Het controleren op het parkeerrecht (parkeergeld, vergunningen en ontheffingen) van voertuigen in gebieden met betaald parkeren, evenals het controleren op foutparkeren (parkeren waar dat niet iets toegestaan).
 - Het toezicht op het vrijhouden van doelgroepparkeerplaatsen (bijvoorbeeld invalideparkeerplaatsen) van foutparkeerders.
 - Controle op misstanden van geparkeerde caravans, campers, aanhangers en andere voertuigen. Eventuele wrakken, achtergelaten voertuigen of auto's met een ruim verlopen APK worden na verloop van tijd verwijderd.
 - Ook bij tijdelijke verkeersmaatregelen (bijvoorbeeld vanwege een evenement) verwijdert Handhaving foutgeparkeerde auto's en andere voertuigen zodat het terrein tijdig vrij is voor de opbouw.

5.4.2 Fietsparkeren

- Overlast van fietswrakken, weesfietsen en foutgeparkeerde fietsen wordt als zeer hinderlijk ervaren en is een aandachtspunt voor Team Handhaving. Tot de werkzaamheden behoren:
- De uitvoering van Fiets Fout = Fiets weg in het stationsgebied. Hier worden actief wrak-, wees en foutgeparkeerde fietsen verwijderd.
 - Bij tijdelijke verkeersmaatregelen (bijvoorbeeld vanwege een evenement) verwijdert Handhaving zeer hinderlijk foutgeparkeerde (brom)fietsen zodat het terrein tijdig vrij is voor de opbouw.

Binnen de huidige kaders is het buiten het stationsgebied enkel mogelijk om wrakfietsen te verwijderen. Handhaving denkt mee over eventuele aanpassingen in de regelgeving om ook elders in de stad te kunnen optreden tegen weesfietsen. Dit zou een extra investering vergen waarvoor financiële middelen voor vrijgemaakt moeten worden.

5.4.3 Verkeerstoezicht / Wijzigingen van verkeerssituaties

In aanvulling op parkeren ziet Handhaving ook toe op de naleving van verkeerssituaties zoals inrijverboden en de geldigheid van verkeersontheffingen en vergunningen.

Ten aanzien van fietsen ziet Handhaving ook toe op het fietsverbod in de voetgangersgebieden. Hierin werken wij ook samen met het centrummanagement om ook de mensen die zich hier netjes aan houden te belonen met een bloemetje. Het voornemen is om ook in 2022 een vergelijkbare actie te organiseren.

Indien nodig denkt handhaving mee over de handhaafbaarheid van verkeersmaatregelen bij herinrichtingsplannen en projecten, ook in relatie tot de handhavingscapaciteit. Handhaving monitort ook continue of de openbare ruimte conform het parkeerregime is ingericht. Bij een eventuele wijziging van parkeerregime wordt de handhaving hier (al dan niet tijdelijk) op aangepast.

In 2022 monitort en stuurt Handhaving waar nodig bij binnen de projecten rondom de autoluwe binnenstad, de realisatie van een zero emissiezone en de uitrol van verkeerscamera's ten behoeve van bovenstaande zaken, evenals de mogelijke pilot met toezicht op het inrijverbod in de Breestraat. Ook worden aankomend jaar de betaalde parkeerzones in de stad uitgebreid. Om hier effectief toezicht op te houden zal aanvullende (ingehuurde) capaciteit benodigd zijn

5.4.4 Voorgenomen resultaten in 2022

Door middel van bovenstaande interventies stelt Handhaving zich, in overeenstemming met parkeermanagement, de onderstaande doelen met betrekking tot betaald parkeren:

- De betalingsbereidheid is hoger dan 93% (in 2021 was dit: 98%)
- Het gemiddeld aantal uren G4s per maand: 1.487 uur
- Het gemiddeld aantal scans per maand: 228.172 scans

Ten aanzien van verdere verkeersproblematiek stelt Handhaving de volgende doelen:

- Het stationsgebied is zoveel mogelijk vrij van wrak-, wees-, en foutgeparkeerde fietsen.
- Indien er een nieuwe weesfietsenzone in de binnenstad wordt vastgesteld en Handhaving voor het toezicht hierop voldoende middelen en capaciteit en beschikbaar krijgt, wordt de ervaren overlast van weesfietsen ook in dit gebied blijvend verminderd.
- Doelgroepparkeerplaatsen zijn zoveel mogelijk vrij van foutparkeerders.
- In de voetgangersgebieden wordt weinig gefietst / overlast ervaren van fietsers.

De doelstellingen van Handhaving dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen zoals vastgesteld in de programmabegroting 2022. Deze worden gemeten aan de hand van een serie effectindicatoren. Handhaving geldt hierin ook op het gebied van bereikbaarheid echter wel als het sluitstuk van de gemeentelijke inzet. Het behalen van de effectindicatoren vraagt om een sluitende aanpak met de ketenpartners. Gelet op de huidige capaciteit, ontwikkelingen rondom het coronavirus, alsmede de behaalde resultaten worden voor 2022 dezelfde streefwaarden aangehouden als voor het afgelopen jaar. De registraties van Handhaving dienen als output voor de behaalde resultaten.

- Registraties van Handhaving
- Sancties en waarschuwingen
- Weggesleepte voertuigen
- Verwijderde (brom-)fietsen

Programmabegroting 2022 – Handhaving Bereikbare Stad

Gemeentelijke missie

De gemeente Leiden wil goed bereikbaar zijn. De komende jaren wordt ingezet op duurzame mobiliteit, waarbij voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer voorrang krijgen. Door de aanleg van een goede hoofdontsluitingsstructuur, het zoeken naar nieuwe vormen van vervoer, het optimaal gebruiken van parkeervoorzieningen en het autoluw maken van de binnenstad wil de gemeente Leiden de leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid verbeteren (Programmabegroting 2022, programma 4 Bereikbaarheid).

Programmadoel en -prestatie	Doel	Prestatie
	5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.6 Handhaven gebruik openbare ruimte

Effectindicatoren Bronnen: stads- en wijkenquête / veiligheidsmonitor	Realisatie 2021	Streefwaarde 2022
4D1.a Percentage Leidenaren dat zelf veel overlast van parkeerproblemen ondervindt	16,3	< 20%
4D1.b Percentage autobezitters dat parkeermogelijkheden in openbare ruimte bij huis met goed of voldoende beoordeelt	65%	75%

5.5 Veilige Stad

In nauwe samenwerking met politie werkt Team Handhaving aan het veiliger maken van de stad. Onze focus is het voorkomen dat leefbaarheids- en overlastvraagstukken uit kunnen groeien tot veiligheidsvraagstukken.

5.5.1 Jeugdoverlast

Toezicht en handhaving op jeugdoverlast is ook in 2022 een prioriteit voor Team Handhaving. De aanpak van jeugdoverlast vraagt om een integrale aanpak met ketenpartners zoals de politie, Stedelijk beheer, jongerenwerk en de Stedelijke Jeugdaanpak (SJA). Handhaving onderneemt hiertoe de volgende stappen:

- Op basis van beschikbare data van de politie en handhaving en de professionele kennis van de (jeugd)boa's, wijkagenten en jeugdagenteen brengen wij jeugdoverlastlocaties in beeld en wordt hier gericht en preventief gesurveilleerd. De inzet rondom jeugd wordt ook regelmatig met politie en andere partners zoals jongerenwerk afgestemd. Actuele ontwikkelingen rondom jeugdgroepen worden met elkaar besproken.
- Indien hiertoe een aanleiding is, werkt Handhaving incidenteel tot 1 uur 's nachts door in de avond gedurende de weekenden om hanglocaties te controleren.
- Risico- en gebiedsgericht wordt gecontroleerd op alcoholgebruik en lachgasgebruik in de openbare ruimte. Inmiddels is de gehele stad aangewezen als gebied waar gebruik en handel van lachgas verboden is. In de periode rondom de jaarwisseling komen hier controles bij rondom het afsteken van vuurwerk. Minderjarigen verwijzen wij waar nodig door naar Bureau Halt.
- Signalen over jongeren met problematisch gedrag of mogelijke zorgproblematiek delen wij met het Zorg en Veiligheidshuis / de Stedelijke Jeugdaanpak.
- Wij zijn betrokken bij herinrichtingsplannen om hangplekken te faciliteren en om overlast voor omwonenden zo goed mogelijk te voorkomen en beperken.

5.5.2 Horeca en evenementen

De horeca en evenementen zorgen voor vertier in de stad. Handhaving ziet erop toe dat dit vertier geen onnodige overlast veroorzaakt voor anderen en dat men zich houdt aan de wettelijke voorschriften. Zodoende worden horecazaken gecontroleerd op de verleende vergunningen op grond van de alcoholwet (voorheen: drank en horecawet). In aanvulling op de eigen controles worden ook integrale controles uitgevoerd in samenwerking met onder meer politie en het Haags Economisch Interventie Team (HEIT). Binnen deze controles wordt ook aandacht geschonken aan mogelijke signalen van ondermijning.

Ook evenementen worden gecontroleerd op de voorschriften. Bij overtreding van de eindtijd wordt altijd opgetreden. Ook bij niet vergunde evenementen en forse vergunningsovertredingen wordt altijd geïntervenieerd.

Voor zowel de horeca als evenementen geldt dat Handhaving incidenteel ook 's nachts doorwerkt, en waar nodig ook in burgercontroles uitvoert. Tot de verdere werkzaamheden van Handhaving in het kader van horeca en evenementen behoren:

- Toezicht op het schenken van alcohol aan minderjarigen
- Toezicht op naleving van de terrasregels
- Het opvolgen van meldingen die binnenkomen via de horecaklachtenlijn

5.5.3 Overige inspanningen

Team Handhaving vervult een belangrijke rol als ogen en oren voor politie en de gemeente, en werkt vanuit deze gedachte – binnen de bevoegdheden van de BOA's – samen met onze ketenpartners aan een integrale aanpak van diverse overlast- en zorgdossiers (woonoverlast, overlastgevende / verwarde personen, overlast rondom coffeeshops, vermoedens van illegale prostitutie). Ook signalen van mogelijke ondermijning worden intern / met de politie gedeeld. Behalve deze signaalfunctie draagt Handhaving ook op andere wijzen bij aan het veiligheidsgevoel en welzijn van de stad, onder meer door:

- Toezicht te houden op het bedelverbod in de aangewezen gebieden
- Controles uit te voeren in het kader van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
- Eerste hulp te verlenen bij ongevallen en/of te reanimeren.

5.5.4 Voorgenomen resultaten in 2022

Door middel van bovenstaande interventies stelt Handhaving zich de volgende doelen:

- In gezamenlijkheid met de ketenpartners wordt jeugdoverlast zoveel mogelijk gereduceerd en voorkomen wij dat overlast uitgroeit tot een veiligheids- en leefbaarheidsvraagstuk.
- De horeca en evenementen houden zich aan de voorgeschreven (vergunning)voorwaarden en er wordt geen alcohol geschonken aan minderjarigen.

De doelstellingen van Handhaving dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen zoals

vastgesteld in de programmabegroting 2022. Deze worden gemeten aan de hand van een serie effectindicatoren. Handhaving geldt hierin ook op het gebied van veiligheid echter wel als het sluitstuk van de gemeentelijke inzet en is voor het behalen van de effectindicatoren sterk gebonden aan de samenwerking met de ketenpartners. Gelet op de huidige capaciteit, ontwikkelingen rondom het coronavirus, alsmede de behaalde resultaten worden voor 2022 dezelfde streefwaarden aangehouden als voor het afgelopen jaar. De registraties van Handhaving dienen als output voor de behaalde resultaten.

- Controles in de horeca
- Registraties van handhaving
- Sancties en waarschuwingen
- Zorgmeldingen
- Overige interventies op jeugdgroepen

Programmabegroting 2022 – Handhaving Veilige Stad		
Gemeentelijke missie		
De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners (Programmabegroting 2022, programma 2 Veiligheid).		
Programmadoel en -prestatie	Doel	Prestatie
	2A2 Beperken criminaliteit en overlast in de woonomgeving	2A2.2 Beperken van overlast in de woonomgeving
	2A5 Veilig ondernemen en veilig uitgaan	2A5.2 Handhaven bij evenementen
		2A5.3 Bijdrage aan veilig ondernemen
		2A5.6 Handhaven horecaregelgeving

Effectindicatoren Bronnen: stads- en wijkenquête / veiligheidsmonitor	Realisatie 2019	Realisatie 2020	Streefwaarde 2022
2A2.a - Aantal overlastmeldingen drugs, burenruzie, geluid	3225	4024	< 2900
2A2.c - Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart door dronken mensen op straat	5%	-	< 3%
2A2.d - Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart van drugs-gebruik of drugshandel	4%	-	< 4%
2A2.e - Percentage inwoners dat in de eigen buurt veel overlast ervaart van rondhangende jongeren	6%	-	< 6%
2A3.a - Aantal incidenten overlast door jeugd	1019	1630	< 1000
2A3.b - Aantal HALT-verwijzingen per 10.000 jongeren	174	240	200
2A3.c - Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	6,5	5,3	< 5,0
2A5.a - Percentage inwoners stadsdeel Midden dat in eigen buurt veel overlast ervaart door horecagelegenheden	-	13%	< 8%
2A5.d - Aantal incidenten overlast evenementen	21	5	< 21

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks onderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De enquête van de Veiligheidsmonitor 2021 staat op moment van schrijven uit en de resultaten zullen rond maart 2021 bekend zijn. Om die reden zijn bovenstaande cijfers niet up-to-date en wordt gebruik gemaakt van verouderde data uit 2019 en 2020.

5.6 Aantrekkelijke stad

Leiden is een stad met een rijke historie die alom zichtbaar is dankzij de vele historische bouwwerken en karakteristieke straatjes, steegjes en grachten. Een rommelig straatbeeld doet afbreuk aan dit historisch karakter en de aantrekkelijkheid van de stad voor bezoekers, en vormt tevens een inbreuk op de leefbaarheid van de stad. Ook overlast op het water is hier debet aan.

Samen met winkeliersverenigingen, het centrummanagement en bewoners zet Handhaving in op het behouden van de beeldkwaliteit en leefbaarheid van de (binnen)stad. Dit doen wij door aanwezig te zijn in de openbare ruimte en toezicht te houden op onthefingen, vergunningen, afvalaanbieding en de plaatsing van objecten in de openbare ruimte zoals reclameborden. Aanvullend zet Handhaving in op een ordentelijk verloop van de markt en wordt gedurende het vaarseizoen ook op het water actief gesurveilleerd.

5.6.1 Toezicht op de markt

De Leidse woensdag- en zaterdagmarkt zijn drukbezochte markten die bezoekers trekken uit de gehele regio. Voor een goed verloop van de markt vindt er regelmatig overleg plaats met de marktcommissie en houdt Handhaving toezicht op de regels zoals opgenomen in het sanctiebeleid markten Leiden 2017. Hierbij wordt onder meer (steekproefsgewijs) gecontroleerd op:

- De aankomsttijden van marktvoertuigen op het marktterrein
- De grootte / plaatsing van extra uitstallingen rondom marktkramen
- Het ordentelijk verloop van op- en afbouw van het marktterrein
- Het opruimen van afval door marktondernemers

Gedurende 2022 wordt aandacht besteed aan de positionering van onze BOA's met het taakaccent markt. Ook wordt mogelijk het sanctiebeleid aangepast.

5.6.2 Toezicht op het water

De Leidse wateren worden gedurende het vaarseizoen intensief gebruikt. De gemeente Leiden kent ook vele ligplaatsen voor plezier en beroepsvaart. Handhaving is van 1 april tot en met 1 oktober tenminste 1 keer per week op het water te vinden om te controleren op vaargedrag. Het streven is om in ieder geval in de zomermaanden zoveel mogelijk op het water actief te zijn, voor zover dit haalbaar is binnen de beschikbare capaciteit. Hierbij gebruiken wij de bevoegdheden op grond van de Bedrijfs- en pleziertuigenverordening 2017 en een beperkt aantal bevoegdheden uit het Binnenvaart Politiereglement. Tot de taken van Handhaving op / rondom het water behoren verder:

- Het surveilleren bij grote evenementen in de binnenstad zoals Leidens Ontzet of de Sinterklaasintocht
- Het controleren op tijdelijke verkeersmaatregelen op het water
- Het controleren op ligplaatsvergunningen van plezier- en beroepsvaartuigen
- Het verwijderen van gezonken / wrakboten
- Meedenken over de preventieve vaarcampagne en het onderzoeken van andere preventieve maatregelen om overlast op het water te voorkomen, waarbij ook gekeken wordt naar instrumenten die in andere gemeenten zijn ingezet zoals interactieve snelheidsborden en het maken van nadere afspraken met commerciële watergebruikers.

5.6.3 Terrassen

De planning is dat op 1 januari 2022 de terrassen teruggaan naar de reguliere ‘pre-corona’ opstellingen. Hoewel er in de wintermaanden nog niet veel drukte op de terrassen te verwachten valt, zal het toezicht op de juiste terrasafmetingen mogelijk wel enige inzet vergen in de voorjaarsperiode. Indien er in het voorjaar nog sprake is van de anderhalve meterregel, kan het college (conform de aangenomen raadsmotie) overwegen om wederom de grotere terrasopstellingen toe te staan. Handhaving zal er dan op toezien dat deze terrassen op de juiste manier worden opgesteld en er bijv. geen hinder ontstaat op routes voor de hulpdiensten.

5.6.4 Voorgenomen resultaten in 2022

Door middel van bovenstaande interventies stelt Handhaving zich de volgende doelen:

- De marktondernemers houden zich aan de regels zoals opgenomen in de marktverordening.
- Op het water is er minimale overlast van pleziervaart, liggen bedrijfs- en pleziervaartuigen op de juiste ligplaatsen en zijn er zo min mogelijk wrakken in het water te vinden.
- Het kernwinkelgebied is toegankelijk en vrij van niet-vergunde objecten

De doelstellingen van Handhaving dragen bij aan de realisatie van de doelstellingen zoals vastgesteld in de programmabegroting 2022. Deze worden gemeten aan de hand van een serie effectindicatoren. Handhaving geldt hierin echter wel als het sluitstuk van de gemeentelijke inzet. Het behalen van de effectindicatoren in het kader van een aantrekkelijke stad vraagt om een sluitende aanpak met de ketenpartners. Gelet op de huidige capaciteit, ontwikkelingen rondom het coronavirus, alsmede de behaalde resultaten worden voor 2022 dezelfde streefwaarden aangehouden als voor het afgelopen jaar. De registraties van Handhaving dienen als output voor de behaalde resultaten.

- registraties handhaving;
- Meldingen wateroverlast bij handhaving;
- dwangsommen illegaal gebruik ligplaatsen;
- verwijderde vaartuigen;
- sancties en waarschuwingen;
- gecontroleerde terrassenvergunningen;
- verwijderde objecten in de openbare ruimte;
- integrale controles op de markt.

Programmabegroting 2022 – Handhaving Aantrekkelijke Stad		
Gemeentelijke missie		
De gemeente Leiden staat voor een stad met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers. De gemeente Leiden wil de stad behouden voor toekomstige generaties. Om de stad leefbaar en aantrekkelijk te houden moet Leiden zich aanpassen om de gevolgen van klimaatverandering aan te kunnen en de biodiversiteit te vergroten (Programmabegroting 2022, programma 5 Omgevingskwaliteit).		
Programmadoel en -prestatie	Doel	Prestatie
	5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.6 Handhaven gebruik openbare ruimte
	5B2 Stimuleren van een doelmatig gebruik van het openbaar water	5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water

Effectindicatoren	Realisatie 2021	Streefwaarde 2022
Bronnen: stads- en wijkenquête / veiligheidsmonitor		
5B3.a - Rapportcijfer door Leidenaren voor de recreatieve kwaliteit van groen en water in Leiden	7,2	7,3

5.7 Vooruitblik gemeenteraadsverkiezingen 2022

In maart van 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen gepland. Handhaving ziet samen met de politie toe op het goed verloop van de stembusgang. De uitslag van de verkiezingen en de navolgende collegevormingsperiode kan mogelijkwerijs een verschuiving opleveren qua collegeprioriteiten, hetgeen vervolgens ook een doorwerking kan hebben op de prioritering van Handhaving in 2022 zoals nu uiteengezet in dit Uitvoeringsprogramma. Op dat moment zal er een heroverweging van de inzet vanuit Handhaving en hiervoor beschikbare capaciteit moeten plaatsvinden.

